

*PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W RUDZIE ŚLĄSKIEJ
41 – 710 Ruda Śląska, ul Dąbrowskiego 9*

***STAN SANITARNY MIASTA
RUDA ŚLĄSKA
2017 r.***

Opracował:

Kierownik Oddziału
Nadzoru Sanitarnego
Śląskiej

mgr inż. Mirosław Sośnik

Zatwierdził:

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Rudzie

mgr inż. Teresa Golda

SPIS TREŚCI:

STRONA:

1. Wstęp	3
2. Epidemiologia	4
3. Higiena żywności, żywienia i przedmiotów użytku	18
<i>w tym:</i> <i>jakość zdrowotna środków spożywczych z importu i z Unii Europejskiej/</i>	29
4. Higiena komunalna i środowiska	42
<i>w tym:</i> <i>nadzór i monitoring jakości wody do spożycia</i>	61
5. Higiena dzieci i młodzieży	67
6. Higiena pracy	71
<i>w tym:</i> <i>postępowanie w sprawach chorób zawodowych</i>	74
<i>w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych</i>	76
7. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	77
8. Działalność oświatowo-zdrowotna	83
9. Podsumowanie	87

Wstęp

Ruda Śląska położona na południu Polski, w centralnej części województwa śląskiego jest ważnym węzłem komunikacyjnym, na skrzyżowaniu dróg łączących zachodnią i wschodnią oraz północną i południową część Aglomeracji Górnośląskiej.

Zajmuje obszar **77,7 km²** pomiędzy Bytomiem, Świętochłowicami, Chorzowem, Katowicami, Mikołowem, Gierałtowicami i Zabrzem.

Miasto liczy około **131** tysięcy mieszkańców, przy gęstości zaludnienia wynoszącej prawie **1800** osób/km².

Miasto charakteryzuje się odrębnością dzielnicową ukształtowaną na przestrzeni kilkuset lat. Rudę Śląską tworzy jedenaście dzielnic: Ruda, Godula, Orzegów, Bykowina, Halemba, Kochłowice, Chebzie, Nowy Bytom, Wirek, Bielszowice i Czarny Las.

Doskonale rozwinięta infrastruktura techniczna łączy dzielnice w jeden organizm miejski.

Na terenie miasta Ruda Śląska usytuowana jest **Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna**, która sprawuje nadzór nad **2079** obiektami celem realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- **higieny środowiska,**
- **higieny pracy w zakładach pracy,**
- **higieny procesów nauczania i wychowania,**
- **higieny wypoczynku i rekreacji,**
- **zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,**
- **higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne**

w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

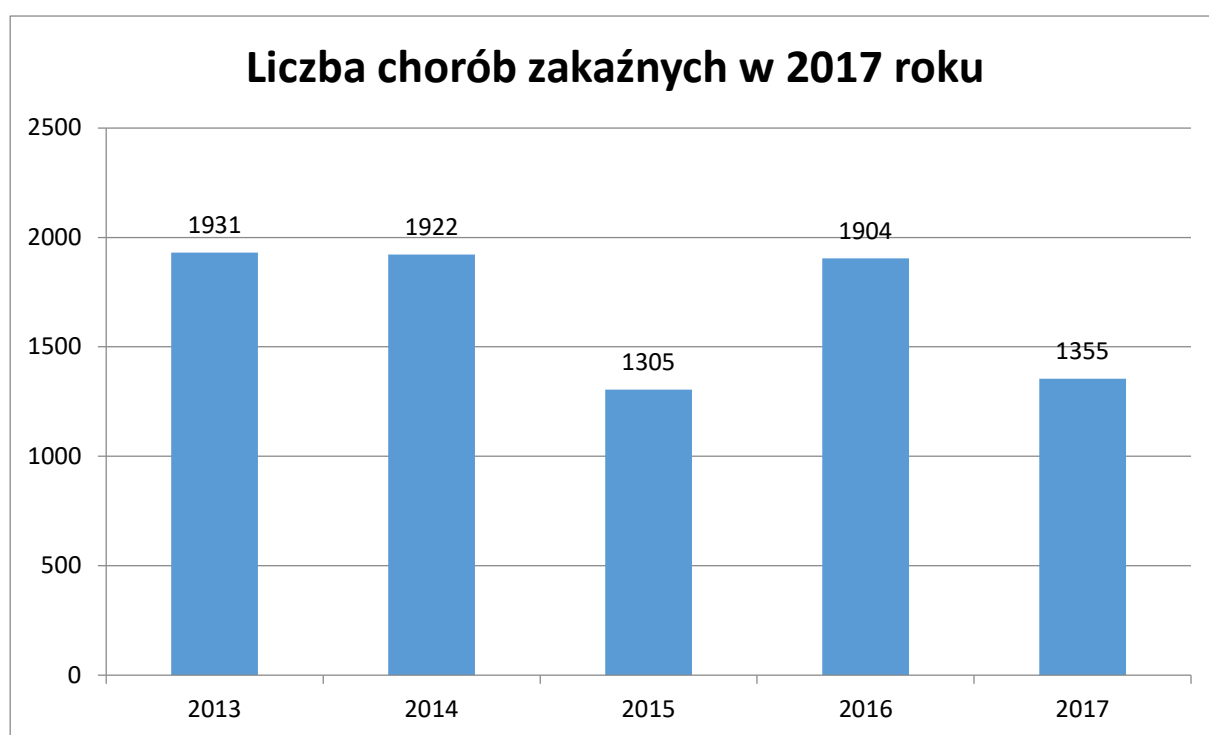
W związku ze sprawowaniem zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniem działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także w zakresie prowadzenia działalności oświatowo-zdrowotnej na terenie miasta Ruda Śląska

w roku 2017 przeprowadzono 2227 kontroli, wydano 546 decyzji administracyjnych oraz 662 decyzje płatnicze. Nałożono 186 mandatów karnych na łączną kwotę 43 850 PLN.

Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna miasta Ruda Śląska

- w zakresie Epidemiologii

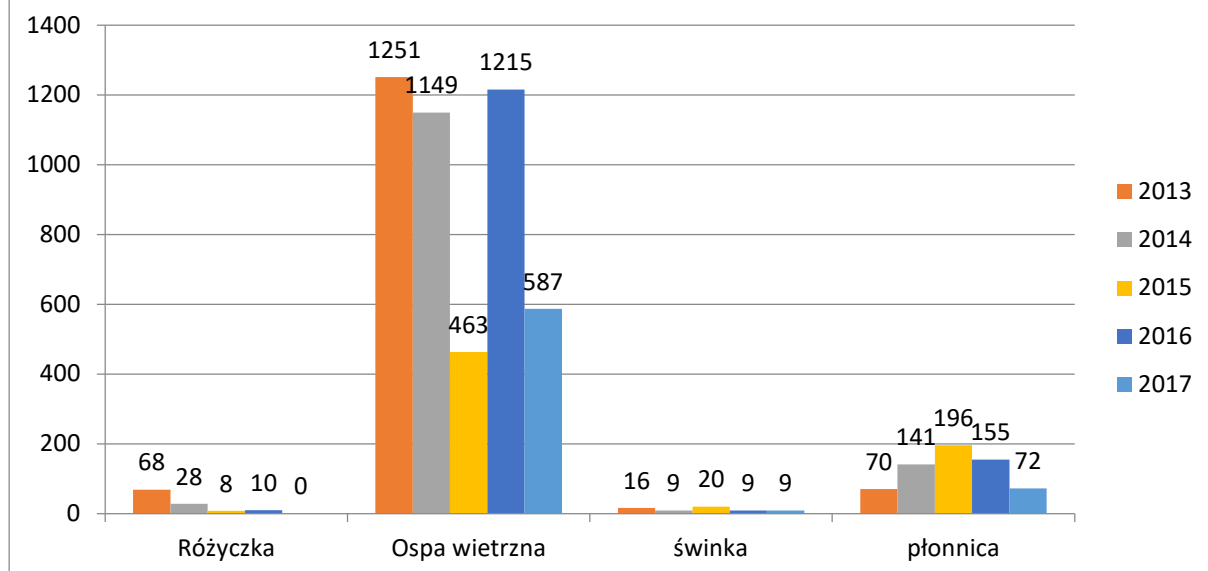
W roku sprawozdawczym 2017 zarejestrowano 1355 zachorowania na choroby zakaźne, w tym 454 przypadki hospitalizacji.

Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego kształtowały się następująco:

- ospa wietrzna ----- 587
- świnka ----- 9
- płonica ----- 72

Liczba chorób zakaźnych wieku dziecięcego w 2017 roku

W porównaniu z **2016** rokiem zanotowano spadek zachorowań na choroby zakaźne wieku dziecięcego: w przypadku ospy spadek o **51,7 %**. W **2017** roku spadła o **53,5 %** liczba zachorowań na płonnicę, liczba zachorowań na świnkę utrzymuje się na tym samym poziomie co w roku poprzednim. W **2017** roku nie rejestrowano zachorowania na **odrę** i **różyczkę**.

Odnotowano **5** przypadków zapalenia opon mózgowych i/lub mózgu.

W **2017** roku odnotowano **8** przypadków zachorowań na krztusiec. Zarejestrowano **44** przypadki przewlekłego WZW typu B t.j. o **5** przypadków mniej w porównaniu z rokiem poprzednim, zarejestrowano również **28** przypadków WZW typu C t.j. o **3** mniej w porównaniu z rokiem poprzednim, oraz **24** przypadki WZW typu A.

Zarejestrowano **38** zachorowania na gruźlicę z czego **35** osób poddanych było hospitalizacji. Zachorowania dotyczyły: zachorowania w grupie wiekowej 20-44 lat - **15** przypadków, zachorowania w grupie wiekowej 45-64 lat - **18** przypadków, zachorowania w grupie wiekowej 65 lat i powyżej – **5** przypadków.

Zarejestrowano **36** przypadków zachorowań na boreliozę z Lyme t.j. o **24** przypadki mniej niż w roku poprzednim, co stanowi spadek o **40 %**. Odnotowano **8** przypadków zatruc pokarmowych wywołanych przez pałeczki Salmonella, z czego **4** osoby były hospitalizowane.

Zarejestrowano **4** zgony z powodu podejrzeń i/lub zachorowań na choroby zakaźne t.j. tyle samo co w roku poprzednim.

Zarejestrowano również **39** przypadków bakteryjnych zakażeń jelitowych w tym **3** wywołane przez *Campylobacter*, **31** wywołane przez *Clostridium difficile*, **1** wywołane przez *E.coli* biegunko twórczą, **1** zachorowanie wywołane przez *Yersinię*, **2** zachorowania bakteryjnych zakażeń jelitowych nieokreślone oraz **1** zachorowanie bakteryjnych zakażeń jelitowych innych określonych.

Zarejestrowano **197** przypadków wirusowych zakażeń jelitowych w tym **155** wywołanych przez rotawirusy. Wśród chorych było **106** dzieci do lat **2**.

Zarejestrowano **52** biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym **9** u dzieci do lat **2**.

W **2017** roku nie zarejestrowaliśmy zbiorowych zatruc pokarmowych.

W związku ze zgłoszonymi w **2017** r. wybranymi chorobami zakaźnymi przeprowadzono **198** wywiadów epidemiologicznych z uwzględnieniem m.in. środowiska chorego, daty zachorowania, objawów choroby, szczepień oraz osób z najbliższego otoczenia. W trakcie wykonywania powyższych czynności prowadzono również edukację zdrowotną.

podmioty świadczące działalność leczniczą

➤ szpital

W **2017r.** Sekcja Epidemiologii przeprowadziła w Szpitalu **11** kontrole. Przeprowadzono **3** kontrole sprawdzające dotyczące wydanych decyzji oraz **2** kontrole dotyczące wykonawstwa szczepień ochronnych.

Przeprowadzono 4 kontrole problemowe:

- **1** w zakresie bieżącego stanu sanitarno- higienicznego Oddziału Chorób Płuc z Pododdziałem Chemioterapii i Pracowni Bronchoskopii,
- **1** dotycząca oceny bieżącego stanu sanitarno – higienicznego Oddziału Neonatologii i Noworodkowego,
- **1** dotycząca oceny stanu sanitarno – higienicznego Oddziału Ginekologiczno Położniczego,
- **1** dotycząca procedur higienicznych - oceny stanu sanitarno – higienicznego

W 2017r. przeprowadzono 2 kontrole kompleksowe - w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego kontrolowanych pomieszczeń. Przedstawiono do wglądu opracowane procedury, które pod nadzorem Pielęgniarki Epidemiologicznej zostały wdrożone. Wszystkie procedury są aktualizowane i podpisane przez personel. Personel sprzątający jest przeszkolony, świadomy, w pełni zorientowany w problematyce zasad utrzymania czystości, stosowania preparatów dezynfekcyjnych. Oddziały szpitala wyposażone są w profesjonalny sprzęt i preparaty myjąco-dezynfekujące. Personel medyczny pracował prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi procedurami higienicznymi. Stanowiska do mycia rąk wyposażone są w mydło w płynie, ręczniki papierowe oraz preparaty dezynfekcyjne i pielęgnujące.

Sprawdzono stany magazynowe i stwierdzono, że zaopatrzenie w sprzęt jednorazowy, materiał opatrunkowy, bieliznę szpitalną, odzież ochronną jest wystarczające. Personel nie zgłaszał jakichkolwiek braków w zaopatrzeniu w środki ochrony osobistej, co potwierdziło się w trakcie sprawdzania stanów magazynowych. Sprzęt jednorazowy i materiały opatrunkowe przechowywane są prawidłowo. Procedury mycia i dezynfekcji zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

W 2017r. w Szpitalu Miejskim w Rudzie Śląskiej nie stwierdzono wystąpienia ogniska epidemicznego. Pracownicy Szpitala przeszkoleni są w zakresie obowiązujących procedur epidemiologicznych opracowanych przez Pielęgniarkę Epidemiologiczną. Powołany jest Komitet i Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych. W Szpitalu prowadzone są rejestry zakażeń zakładowych, alert patogenów, chorób zakaźnych, dodatnich wyników laboratoryjnych, pracowników po ekspozycjach zawodowych. Postępowanie ze zwłokami odbywa się w sposób prawidłowy zgodnie z opracowaną procedurą. Procedura jest aktualizowana, personel zapoznał się z jej treścią co zostało udokumentowane.

W Szpitalu przestrzegany jest również zakaz palenia tytoniu, znaki zakazu umieszczone są w widocznych miejscach.

Aktualnie w Szpitalu Miejskim w Rudzie Śląskiej toczy się postępowania administracyjne PPIS w Rudzie Śląskiej dotyczące stanu technicznego Decyzja ONS/EP/432/D-2/323/8577/2016 z dnia 27.10.2016r.

➤ ***przychodnie przyszpitalne wchodzące w skład szpitala***

W **2017r.** przeprowadzono **1** kontrolę w poradniach przyszpitalnych: w obiekcie przy ul. Lipa 2, oraz w obiekcie przy ul. Głównej 11.

➤ ***prosektoria wchodzące w skład szpitala***

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się **1** prosektorium wchodzące w skład komórek organizacyjnych Szpitala Miejskiego. W **2017r.** przeprowadzono **1** kontrolę. Obiekt oceniono jako dostateczny.

Obiekt funkcjonuje w budynku parterowym, wolnostojącym, usytuowanym na terenie Szpitala Miejskiego. Prosektorium podłączone jest do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej miejskiej. Wszystkie punkty wodne zaopatrzone w wodę ciepłą i zimną.

W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie prawidłowego zaopatrzenia personelu w środki ochrony indywidualnej. Zapas i użycie środków myjąco – dezynfekujących prawidłowe.

Nie wykazano nieprawidłowości z zakresu gospodarki odpadami. Zwłoki przed sekcją są przechowywane w chłodniach, a następnie przygotowywane w wydzielonym pomieszczeniu do wydania rodzinie.

podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjnie świadczenia zdrowotne

➤ ***samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej – SP ZOZ***

Na terenie Rudy Śląskiej istnieje **10** zakładów SP ZOZ. W **2017r.** skontrolowano **8** zakładów, łącznie przeprowadzono **45** kontroli.

W **2017r.** nie zaplanowano do kontroli:

- SP ZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień i Pomocy Psychologicznej 41-700 Ruda Śląska, ul. Ballestremów 16.
- SP ZOZ Poradnia Medycyny Szkolnej 41-707 Ruda Śląska, ul. Radoszowska 163

W obiektach SP ZOZ w **2017r.** nie wydano decyzji administracyjnych i unieruchamiających obiekt. Wszystkie obiekty SP ZOZ podłączone są do sieci energetycznej, wodno-kanalizacyjnej miejskiej, gdzie dostawcą wody jest PWiK Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej 9 przy ul. Pokoju 13. Obiekty te posiadają ogrzewanie centralne wraz z dostawą wody ciepłej dostarczanej bezpośrednio z sieci miejskiej lub ogrzewanej poprzez sieć gazową lub elektryczną.

Na terenie miasta Ruda Śląska w **2017** roku prowadzony był monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia całej sieci wodociągowej doprowadzającej wodę do obiektów SP ZOZ.

We wszystkich obiektach stwierdzono wystarczające zaopatrzenie w sprzęt jednorazowego użytku oraz odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej.

Sprzęt jednorazowego użytku przechowywany jest prawidłowo w oddzielnych zamykanych i oznakowanych szafach. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień i zaniedbań w tym zakresie.

W obiektach stosuje się bieliznę jednorazowego jak i wielokrotnego użytku. Bielizna wielokrotnego użytku i odzież robocza lub ochronna prana jest poza obiektami.

Kontrole wykazały, że wszystkie obiekty w Rudzie Śląskiej piorą bieliznę w Rudzkim Zakładzie Aktywności Zawodowej - Zakład Usług Pralniczych w Rudzie Śląskiej 11 przy ul. Głównej 11, który jest pod stałym nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej. Pralnia posiada barierę higieniczną i wykonuje usługi wyłącznie dla zakładów opieki zdrowotnej.

W obiektach SP ZOZ brudna bielizna przechowywana jest w osobnych miejscach przeznaczonych do tego celu - w oznakowanych zamykanych koszach wyłożonych workami foliowymi. Pralnia zapewnia transport bielizny brudnej i czystej. W obiektach bielizna czysta przechowywana jest w magazynie bielizny czystej lub w oznakowanych szafach, służących wyłącznie do przechowywania bielizny i odzieży czystej.

Kontrole bieżącego stanu sanitarnego nie wykazały uchybień w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi jak i medycznymi. W przypadku odpadów komunalnych przychodnie posiadają wydzielony przy obiekcie kontener na odpady komunalne oraz zgłoszenie wytwarzania odpadów segregowanych w Urzędzie Miasta Ruda Śląska.

W **2017r.** nie wydano decyzji administracyjnych.

W obiektach SP ZOZ nie stwierdzono zaniedbań pod względem dostępności do środków czystości, dezynfekcyjnych i sprzętu do utrzymywania czystości.

- wnioski

Na podstawie analizy przeprowadzonych kontroli stwierdza się, że stan sanitarny obiektów SP ZOZ nie budził zastrzeżeń.

➤ niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej - NZOZ

Na terenie miasta Ruda Śląska w **2017r.** działalność leczniczą rozpoczęło: Centrum Medyczne POST MEDICAL EwaMed przy ul. Pocztovej 7.

Obecnie istnieje **41** zakładów, a liczba przeprowadzonych w **2017r.** kontroli wyniosła **104**. W roku **2017.** zaplanowano do kontroli **39** zakładów, z powodu zawieszenia działalności nie zaplanowano kontroli w NZOZ DENTARIS Ruda Śląska, ul. Łowiecka 12b.

W tej grupie obiektów w **2017r.** nie wydano decyzji unieruchamiającej obiekt i nie wydano decyzji administracyjnych.

Obiekty NZOZ usytuowane są w budynkach wolnostojących jak i wielofunkcyjnych. Wszystkie podłączone są do sieci wodno-kanalizacyjnej, energetycznej, posiadają ogrzewanie centralne oraz ciepłą wodę z sieci miejskiej, sieci własnej, gazowej lub elektrycznej.

Na terenie miasta Ruda Śląska w **2017** roku prowadzony był monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia całej sieci wodociągowej doprowadzającej wodę do obiektów NZOZ. W czasie prowadzonego ciągłego monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia całej sieci wodociągowej w roku **2017** woda była badana i oceniana pozytywnie.

We wszystkich obiektach NZOZ stwierdzono wystarczające zaopatrzenie w sprzęt jednorazowego użytku oraz odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień i zaniedbań w tym zakresie. Sprzęt jednorazowego użytku przechowywany jest w oddzielnych, zamykanych, opisanych szafach.

W obiektach stosuje się bieliznę jednorazowego, jak i wielokrotnego użytku. Bielizna wielokrotnego użytku i odzież robocza lub ochronna prana jest poza obiektami.

Wszystkie obiekty NZOZ, które piorą brudną bieliznę w pralni mają podpisaną umowę na usługi pralnicze z Rudzkim Zakładem Aktywności Zawodowej Zakład Usług Pralniczych w Rudzie Śląskiej 11 przy ul. Głównej 11 – pralnia z barierą higieniczną wykonująca usługi wyłącznie dla zakładów opieki zdrowotnej.

W obiektach NZOZ wydzielone są osobne miejsca przechowywania bielizny brudnej, z których bielizna zabierana jest do pralni. Natomiast bielizna czysta po dostarczeniu z pralni

przechowywana jest w magazynie bielizny czystej lub w opisanych szafach służących wyłącznie do przechowywania bielizny i odzieży czystej.

Przy przeprowadzaniu bieżących kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. W przypadku odpadów komunalnych przychodnie posiadają wydzielony przy obiekcie kontener na odpady komunalne oraz zgłoszenie wytwarzania odpadów segregowanych w Urzędzie Miasta Ruda Śląska.

- wnioski

Na podstawie analizy przeprowadzonych kontroli stwierdza się, że stan sanitarny obiektów NZOZ nie budził zastrzeżeń.

➤ filie

Na terenie Rudy Śląskiej znajduje się 1 filia obiektu ZOZ, która jest częścią Zakładu Opieki Zdrowotnej, zlokalizowanego poza nadzorowanym terenem PPIS w Rudzie Śląskiej:

- ZOZ Centrum Stomatologii i Medycyny „Atria” Oddział Ruda Śląska w Rudzie Śląskiej 9 przy ul. Planty Kowalskiego 4 - filia ATRIA MED Sp. z o.o. w Siemianowicach Śląskich przy ul. Staszica 14

inne zakłady opieki zdrowotnej

➤ zakład pielęgnacyjno – opiekuńczy

Na terenie miasta Ruda Śląska PPIS posiada w ewidencji 1 zakład pielęgnacyjno – opiekuńczy - Zakład Pielęgnacyjno - Opiekuńczy w Rudzie Śląskiej 7 przy ul Cegielnianej 7 - należący do NZOZ Ośrodka Pielęgniarstwa „Pomoc w Zdrowiu i Chorobie” 41-710 Ruda Śląska, ul. 1 – go Maja 288.

W 2017r. przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową, nie wydano decyzji administracyjnej, nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego.

➤ *medyczne laboratoria diagnostyczne*

Na terenie miasta Ruda Śląska funkcjonują 2 laboratoria diagnostyczne w których w 2017 roku przeprowadzono 2 kontrole problemowe.

Nie zastosowano w 2017 roku sankcji karnych w postaci mandatu karnego i nie wydano decyzji unieruchamiającej obiekt oraz decyzji administracyjnej.

Skontrolowane obiekty usytuowane są w budynku wolnostojącym. Podłączone są do sieci wodno-kanalizacyjnej i energetycznej.

Podczas kontroli stwierdzono, że zakłady posiadają prawidłowo opracowane i wdrożone procedury postępowania z odpadami, prowadzi prawidłową segregację odpadów w miejscu ich powstawania - wszystkie miejsca, w których powstają odpady medyczne są wyposażone w odpowiednie pojemniki lub kubły zaopatrzone w worki foliowe do ich składowania oraz instrukcje dotyczące zasad selektywnego zbierania odpadów. Powstałe odpady medyczne po zgromadzeniu przenoszone są w pojemnikach do miejsca przechowywania odpadów medycznych, wyposażonego w urządzenia chłodnicze, w których są gromadzone do momentu odbioru przez firmę specjalistyczną.

Z obiektów odpady niebezpieczne odbierane są przez firmę posiadającą wymagane zezwolenie. Obiekty wyposażone są w dostateczną ilość sprzętu jednorazowego użytku.

Pracownicy wyposażeni są w odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej. Bielizna wielokrotnego użytku prana jest poza zakładami.

➤ *zakłady rehabilitacji leczniczej*

W 2017 roku pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdowały się 3 zakłady rehabilitacji leczniczej:

- NZOZ Centrum Leczenia Zimnem - Poradnia Rehabilitacyjna w Rudzie Śląskiej 9 przy ul. Niedurnego 50d,
- NZOZ Ośrodek Rehabilitacji i Rozwoju Człowieka Terapia w Rudzie Śląskiej 6 przy ul. Kłodnickiej 2.
- Euro – Med. Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej 9 przy ul. Niedurnego 50d.

W 2017 roku przeprowadzono łącznie 3 kontrole problemowe. Nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego i nie wydano decyzji administracyjnych i unieruchamiających. Obiekty oceniono jako dobre.

Obiekty podłączone są do sieci wodnej i kanalizacyjnej. W obiektach brak sprzętu jednorazowego użytku - nie wykonuje się zabiegów medycznych. Stosowana jest wyłącznie bielizna jednorazowego użytku.

Nie wykazano nieprawidłowości w postępowaniu z odpadami komunalnymi – umowa za wywóz odpadów komunalnych zgłoszenie wytwarzania odpadów segregowanych w Urzędzie Miasta Ruda Śląska. Brak odpadów niebezpiecznych w obiektach.

Obiekt NZOZ Centrum Leczenia Zimnem – Poradnia Rehabilitacyjna Ruda Śląska 9 ul. Niedurnego 50d wyposażony jest w komorę z przedsionkiem do wykonywania zabiegów krioterapii oraz sale do ćwiczeń rehabilitacyjnych. Dla pacjentów wydzielone szatnie z szafkami bezpośrednio połączone z prysznicami i ubikacjami.

Obiekt NZOZ Ośrodek Rehabilitacji i Rozwoju Człowieka Terapia Ruda Śląska 6, ul. Kłodnicka 2 wyposażony w gabinety lekarskie, sale ćwiczeń rehabilitacyjnych Dla pacjentów wydzielone szatnie z szafkami.

Obiekt Euro – Med. Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej 9 przy ul. Niedurnego 50d wyposażony w gabinety lekarskie, sale ćwiczeń rehabilitacyjnych Dla pacjentów wydzielone szatnie z szafkami.

➤ *inne zakłady opieki zdrowotnej*

Na terenie Rudy Śląskiej istnieją **23** obiekty:

W **2017r.** skontrolowano **7** obiektów, a liczba przeprowadzonych w nich kontroli wyniosła **7**.

Nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego i nie wydano decyzji administracyjnych i unieruchamiających. Wszystkie skontrolowane obiekty oceniono jako dostateczne.

W punktach poboru materiału do badań wykonuje się tylko usługi medyczne w zakresie poboru materiału do badań. Używany jest wyłącznie sprzęt jednorazowego użytku. Obiekty wyposażone są w umywalki do mycia rąk, środki do dezynfekcji rąk. Pracownicy wyposażeni są w odpowiednie środki ochrony indywidualnej.

W zakładach opieki domowej usługi medyczne wykonywane są wyłącznie w domu pacjentów. Pracownicy zakładów wyposażeni są do pracy w terenie w tzw. torby higieniczne na sprzęt jednorazowego użytku, wszelkiego rodzaju środki opatrunkowe oraz w pojemniki do gromadzenia odpadów medycznych.

➤ *pogotowie ratunkowe*

W mieście Ruda Śląska zlokalizowana jest **1** Stacja Pogotowia Ratunkowego w Rudzie Śląskiej 9, przy ul. Pokoju 13, będąca filią Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego w Katowicach, ul. Powstańców 52/54.

Jest to budynek piętrowy, wolnostojący podłączony do sieci wodno-kanalizacyjnej i elektrycznej. Stacja Pogotowia Ratunkowego prowadzi wyłącznie wyjazdową pomoc medyczną. W obiekcie stacji nie są wykonywane usługi medyczne w systemie ambulatoryjnym.

Odpady medyczne powstają wyłącznie w miejscu wezwania. Stwierdzono, że zakład posiada prawidłowo opracowaną i wdrożoną procedurę postępowania z odpadami, prowadzi prawidłową segregację odpadów w miejscu ich powstawania – karetki są zaopatrzone w odpowiednie pojemniki i worki foliowe do ich składowania oraz instrukcje dotyczące zasad selektywnego zbierania odpadów.

Odpady z miejsc powstania przywożone są do urządzenia chłodniczego usytuowanego w wydzielonym pomieszczeniu, a następnie oddawane do utylizacji firmie specjalistycznej Remondis Medison Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza, ul. Puszkina 47.

W obiekcie znajduje się magazyn czystej i brudnej bielizny oraz pomieszczenie porządkowe służące do przechowywania sprzętu i środków do utrzymywania czystości.

Usługi pralnicze umowa z Usługi Pralnicze EKO JAGR z siedzibą w Woli, ul. Kopalniana 10.

➤ *indywidualne praktyki lekarskie ogółem*

W **2017r.** pod nadzorem znajdowało się **38** praktyk lekarskich w tym **26** indywidualnych praktyk lekarzy dentyków. W **2017r.** skontrolowano **35** obiektów, a liczba przeprowadzonych w nich kontroli wyniosła **35**.

➤ *indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem*

W **2017r.** nadzorowano **63** specjalistycznych praktyk lekarskich w tym **6** indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarzy dentyków.

W **2017r.** skontrolowano **34** obiekty, a liczba przeprowadzonych w nich kontroli wyniosła **34**.

W skontrolowanych zakładach - indywidualne praktyki lekarskie oraz indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie - nie stwierdzono nieprawidłowości. Stan sanitarno-higieniczny nie budził zastrzeżeń. Placówki posiadają opracowane i wdrożone procedury higieniczne. Pracownicy kontrolowanych obiektów posiadają wystarczającą wiedzę z zakresu stosowania środków dezynfekcyjnych. Preparaty używane są z zastosowaniem środków ochrony osobistej, zgodnie z zaleceniami producenta i dobierane odpowiednio do zagrożenia. Przy doborze preparatu uwzględniane jest spektrum i czas działania oraz stężenia roztworów. Roztwory robocze przygotowywane są bezpośrednio przed użyciem, opisywane sposób prawidłowy. Wszystkie preparaty posiadają aktualne karty charakterystyki.

Wszystkie obiekty posiadają wystarczające zabezpieczenie w sprzęt jednorazowego użytku. W każdym przypadku sprzęt posiadał aktualny termin ważności i przechowywany był prawidłowo.

W nadzorowanych jednostkach zastrzeżeń nie budzi również gospodarka odpadami. Każdy zakład posiada komplet wymaganych dokumentów i stosuje się do wymogów rozporządzenia w tym zakresie. Każdy obiekt posiada wydzielone miejsce – lodówki do gromadzenia odpadów medycznych. Czas przechowywania odpadów jest prawidłowy. W miejscach wytwarzania odpady zbierane są w workach foliowych z zachowaniem właściwej kolorystyki. Sprzęt ostry umieszczany jest w jednorazowych, twardych pojemnikach używanych w miejscu wytwarzania do czasu napełnienia $\frac{3}{4}$ objętości jednak nie dłużej niż 72 godziny od momentu pierwszego użycia.

Nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego i nie wydano decyzji administracyjnych i unieruchamiających. Wszystkie skontrolowane obiekty oceniono jako dostateczne.

➤ *pozostałe obiekty świadczące usługi medyczne nie będące podmiotami leczniczymi*

Do innych obiektów świadczących usługi medyczne nie będących podmiotami leczniczymi na terenie Rudy Śląskiej w 2017r. zaliczono 20 obiektów:

- 1 gabinet fizjoterapeutyczny R-Śl.10, ul. Obrońców Westerplatte 7
- 1 gabinet terapii neurorozwojowej R-Śl. 11, ul. Kokota 126
- 17 pracowni protetyki
- 1 pracownia RTG Ruda Śląska 41-705, ul Szpaków 33

W **2017r.** skontrolowano **15** obiektów, a liczba przeprowadzonych w nich kontroli wyniosła **15**. Nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego i nie wydano decyzji administracyjnych i unieruchamiających. Wszystkie skontrolowane obiekty oceniono jako dostateczne.

- podsumowanie

W roku **2017** r. ogółem przeprowadzono **306** kontroli w zakładach opieki zdrowotnej i prywatnych gabinetach lekarskich. Placówki posiadają opracowane i wdrożone procedury higieniczne. Pracownicy kontrolowanych obiektów posiadają wiedzę z zakresu stosowania środków dezynfekcyjnych. W zakładach opieki zdrowotnej przestrzegany jest zakaz palenia tytoniu, oraz papierosów elektronicznych znaki zakazu umieszczone są w widocznych miejscach.

Proces sterylizacji w obiektach używających sprzęt i narzędzia wielorazowego użytku prowadzony jest wewnątrz na terenie obiektu w autoklawach i zewnętrznie na podstawie umowy z innym zakładem dotyczącej usług sterylizacyjnych. W wyniku dokonanej oceny monitoringu skuteczności sterylizacji nie stwierdzono nieprawidłowości prowadzonych procesów.

Środki dezynfekcyjne w kontrolowanych placówkach używane były zgodnie z zaleceniami producentów i posiadały karty charakterystyki. Preparaty używane są z zastosowaniem środków ochrony osobistej, zgodnie z zaleceniami producenta i dobierane odpowiednio do zagrożenia. Przy doborze preparatu uwzględniane jest spektrum i czas działania oraz stężenia roztworów. Roztwory robocze przygotowywane są bezpośrednio przed użyciem w sposób prawidłowy.

W nadzorowanych jednostkach zastrzeżeń nie budzi również gospodarka odpadami. Każdy zakład posiada komplet wymaganych dokumentów i stosuje się do wymogów rozporządzenia w tym zakresie. Czas przechowywania odpadów jest prawidłowy.

Wszystkie obiekty posiadają wystarczające zabezpieczenie w sprzęt jednorazowego użytku. W każdym przypadku sprzęt posiadał aktualny termin ważności i przechowywany był prawidłowo.

Wykonawstwo szczepień w zakładach opieki zdrowotnej prowadzone było zgodnie z aktualnym Programem Szczepień Ochronnych. Rozchód szczepionek i dokumentacja

prawidłowe, sprawdzane na bieżąco. Transport wszystkich szczepionek odbywał się z zachowaniem łańcucha chłodniczego, zgodnie z opracowanymi procedurami.

W obiektach nie wydano żadnych decyzji administracyjnych i unieruchamiających obiekt.

Zgodnie z uchwałą Rady Miasta Ruda Śląska przeprowadzone zostały dwie powszechne akcje odszczurzenia – wiosenna i jesienna. Przebieg tych akcji nadzorowany był przez przedstawicieli PPIS w Rudzie Śląskiej. W związku z tym przeprowadzono **28** kontroli, sprawdzając stan porządkowy posesji oraz pomieszczeń piwnicznych (wywóz gabarytów), prawidłowość użycia preparatów przeciw gryzoniom (data ważności preparatu, karty charakterystyki), sposób rozmieszczenia informacji dla mieszkańców (ulotki informacyjne i ostrzegawcze) o prowadzonej akcji odszczurzenia.

W roku **2017** sekcja Epidemiologii podejmowała współpracę z sekcjami Oświaty Zdrowotnej oraz Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE Ruda Śląska w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia zgodnie z aktualną sytuacją epidemiologiczną oraz potrzebami społeczeństwa.

Prowadzono:

- Pogadanki na temat „*Wszawicy*” dla rodziców, opiekunów i grona pedagogicznego w Szkole Podstawowej nr 13 w Rudzie Śląskiej (**115** osób).
- Warsztaty na temat szczepień ochronnych w ramach projektu „*Rudzkie Warsztatowo*” skierowane do podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej (**17** osób).
- Warsztaty „*Dopalacze – czym są i jak działają ?*” dla uczniów klas VI Szkoły Podstawowej nr 1 w Rudzie Śląskiej (**41** osób).
- Pogadankę na temat „*Wirusowego Zapalenia Wątroby typu A*” dla opiekunów i wychowawców z Mieszkanca Socjalizacyjnego w Rudzie Śląskiej (**13** osób).

Dodatkowo przez cały **2017** r. prowadzona była dystrybucja materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii „*Zaszczep w sobie chęć szczepienia*” do podmiotów leczniczych.

- w zakresie Higieny Żywności i Żywności i Przedmiotów Użytku

Przy planowaniu częstotliwości kontroli na rok **2017** w zakładach będących pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej uwzględniono następujące kryteria:

- wyniki przeprowadzonych kontroli w poprzednich latach (arkusz oceny zakładu z przeprowadzoną analizą ryzyka),
- interwencje stron,
- ocenę realizacji wdrożonych zasad GHP/GMP/HACCP,
- wyniki badań laboratoryjnych w przypadku obiektów produkcyjnych
- instrukcję roboczą planowanie działań inspekcyjnych w województwie śląskim,
- Rozporządzenie 882/2004.

Ocena stanu sanitarnego – ogólna

W **2017** r. na terenie podległym PPIS w Rudzie Śląskiej działalność prowadziło **1231** zakładów (w tym **15** obiektów będących pod nadzorem Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego), skontrolowano **654** zakłady. Do skontrolowania w **2017** r. zaplanowano **552** zakłady, z czego zostało skontrolowanych **495**, co stanowi **85,05%**. Przyczynami braku kontroli w **87** przypadkach były:

- likwidacja obiektu (**73** przypadki),
- zawieszenie prowadzenia działalności (**9** przypadków),
- kontrola innego organu (**1** przypadek),
- obiekty zamknięte z różnych powodów (**4** przypadki).

Poza przyjętym do realizacji planem pracy skontrolowano dodatkowo **159** obiektów. Reasumując w **2017** roku wykonano łącznie **1057** kontroli i rekontroli, z czego:

- **495** stanowiły kontrole zaplanowane w planie pracy na **2017r.**,
- **101** kontroli wykonano na wnioski stron o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru,
- **271** związanych było z interwencjami, akcjami, przedsięwzięciami oraz poborem próbek,
- **190** przeprowadzono dokonując kontroli sprawdzających.

W **2017** roku pod nadzorem było **1231** obiektów natomiast w **2016** roku **1266**.

Ilość obiektów ogółem w **2017** r. zmniejszyła się o **35**.

Zmniejszyła się liczba:

- zakładów obrotu żywnością o **32**,
- zakładów małej gastronomii o **6**,

Zwiększyła się liczba:

- zakładów produkcji żywności o **2**,
- zakładów obrotu kosmetykami o **1**.

Liczba zakładów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz zakładów żywienia zbiorowego otwartego (prowadzących działalność w oparciu o surowce) nie uległa zmianie.

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono **1057** kontroli i rekontroli.

Nałożono łącznie **184** mandaty na kwotę **43 550** PLN.

W **2017** roku wydano łącznie **100** decyzji administracyjnych, w tym:

- **61** nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień sanitarno-technicznych, w tym **1** decyzja wstrzymania działalności (**1** piekarnia),
- **6** umorzeń decyzji administracyjnych ze względu na likwidację obiektu,
- **17** decyzji prolongujących termin wykonania decyzji administracyjnych,
- **10** decyzji zatwierdzających warunkowo,
- **6** decyzji przedłużających warunkowe zatwierdzenie,

Ponadto wydanych zostało:

- **66** decyzji zatwierdzających,
- **41** decyzji zatwierdzających dodatkową działalność,
- **9** decyzji zmieniających,
- **104** decyzje wykreślające,
- **1** decyzja umarzająca decyzję zatwierdzającą.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych łącznie **472** próbki, w tym:

- **439** próbek żywności,
- **20** próbek sanitarnych (zmiotki i wytrzepiny z koszyczków),
- **6** próbek przedmiotów użytku,
- **7** próbek kosmetyków.

Tabela nr 1 Liczba obiektów objętych nadzorem w latach 2016 i 2017.

Rodzaj obiektów objętych nadzorem	Liczba obiektów		Kierunek zmian (+/-)
	2016	2017	
Obiekty ogółem	1266	1231	(-)
Zakłady produkcji żywności	46	48	(+)
Obiekty obrotu żywnością	876	844	(-)
w tym: środki transportu żywności	73	79	(+)
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	203	197	(-)
w tym: zakłady małej gastronomii	120	114	(-)
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	115	115	(=)
Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	2	2	(=)
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	14	14	(=)
Zakłady produkujące, konfekcjonujące kosmetyki	0	0	(=)
Obiekty obrotu kosmetykami	10	11	(+)

Ocena stanu sanitarnego – szczegółowa

➤ *zakłady produkcji żywności*

W roku **2017** w ewidencji znajdowało się **48** zakładów pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej, z czego skontrolowano **27**. Wydano **17** decyzji administracyjnych, w tym **1** decyzję wstrzymania działalności (piekarnia).

Nałożono **9** mandatów karnych na kwotę **3 500** PLN.

Tabela nr 2 Stan sanitarny zakładów produkujących żywność w roku 2016 i 2017.

Lp.	Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2016 roku			Liczba obiektów skontrolowanych w 2017 roku		
		ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
1.	Wytwórnice lodów	5	-	-	4	-	-
2.	Automaty do lodów	5	-	-	2	-	-
3.	Wytwórnice tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych	-	-	-	-	-	-
4.	Piekarnie	9	3	33,3	7	2	28,6
5.	Ciastkarnie	11	-	-	9	-	-
6.	Przetwórnice owocowo-warzywne i grzybowe	-	-	-	-	-	-
7.	Browary i słodownie	-	-	-	1	-	-
8.	Wytwórnice napojów bezalkoholowych i rozlewni piwa	-	-	-	-	-	-
9.	Wytwórnice naturalnych wód mineralnych, naturalnych wód źródłanych i stołowych	-	-	-	-	-	-
10.	Zakłady garmazeryjne	1	-	-	1	-	-
11.	Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	-	-	-	-	-	-
12.	Wytwórnice makaronów	-	-	-	-	-	-
13.	Wytwórnice wyrobów cukierniczych	1	-	-	-	-	-
14.	Wytwórnice koncentratów spożywczych	-	-	-	-	-	-
15.	Wytwórnice octu, musztardy i majonezu	1	-	-	-	-	-
16.	Wytwórnice chrupków, chipsów i prażynek	-	-	-	-	-	-
17.	Wytwórnice suplementów diety	-	-	-	-	-	-
18.	Wytwórnice środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	-	-	-	-	-	-
19.	Wytwórnice substancji dodatkowych	-	-	-	-	-	-
20.	Cukrownie	-	-	-	-	-	-
21.	Inne wytwórnice żywności	5	-	-	3	-	-
	Obiekty ogółem	38	3	7,9	27	2	7,4

Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.:

- zły stan sanitarny,
- zły stan techniczny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu,
- obecność szkodników zbożowo-mącznych oraz owadów,
- nieprawidłowe przechowywanie surowców/półproduktów/wyrobów gotowych,
- brak higieny personelu,
- brak higieny produkcji.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych stwierdzono, że **2** piekarnie nie odpowiadały ustalonym wymaganiom sanitarnym. Oba zakłady ocenione zostały jako niezgodne w związku z przeprowadzoną kontrolą sanitarną z wypełnieniem arkusza oceny. Ponadto w **1** z tych piekarni dodatkowo stwierdzono obecność szkodników zbożowo-mącznych w próbkach sanitarnych, w wyniku czego wydana została decyzja administracyjna wstrzymania działalności.

W **2017** roku w nadzorowanych zakładach produkujących żywność pobrano **50** próbek żywności, w tym do badań mikrobiologicznych **30** próbek, do badań sanitarnych (zmiotki, wytrzępki z koszyczków) **20** próbek.

3 próbki uległy dyskwalifikacji pod względem obecności szkodników zbożowo-mącznych.

Ponadto w nawiązaniu do „Planu pobierania próbek do badań żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS” na **2017** rok przeprowadzono **1** kontrolę w ciastkarni, w trakcie której dokonano badań przesiewowych (metoda szybka) tłuszczów smażalniczych używanych w zakładzie. Uzyskany wynik nie wykazał przekroczeń.

➤ *obiekty obrotu żywnością*

W roku **2017** skontrolowano **457** obiektów z **844** znajdujących się w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. **1** obiekt znajdował się pod nadzorem ŚPWIS.

Wydano **44** decyzje administracyjne. Nie wydano decyzji unieruchomienia zakładu.

Nałożono **138** mandatów karnych na kwotę **30 850** PLN.

W **2017** roku w obiektach obrotu żywnością pobrano **396** próbek żywności, które przebadano w różnych kierunkach. **1** z przebadanych próbek została zakwestionowana pod względem przekroczenia poziomu promieniowania jonizującego.

Tabela nr 3 Stan sanitarny obiektów obrotu żywnością w roku 2016 i 2017.

Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2016 roku			Liczba obiektów skontrolowanych w 2017 roku		
	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Sklepy Spożywcze	297	4	1,3%	259	3	1,16%
Kioski Spożywcze	90	-	-	99	1	1%
Magazyny Hurtowe	15	-	-	18	-	-
Obiekty ruchome i tymczasowe	11	-	-	12	-	-
Środki transportu	4	-	-	8	-	-
Inne obiekty obrotu żywnością	16	-	-	61	-	-
Obiekty ogółem	433	4	0,9%	457	4	0,88%

Do uchybień najczęściej występujących w zakresie stanu technicznego należą m.in.: brudne, popękane ściany i sufity (przyczyną czego często bywają szkody górnicze), ubytki w posadzce podłogowej.

Nieprawidłowości natury higienicznej (w dużej mierze zależne od zachowań personelu) to głównie: brak czystości i porządku w pomieszczeniach zakładów, brak środków do dezynfekcji powierzchni kontaktujących się z żywnością, niehigieniczna sprzedaż, brak zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego, wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po terminie ich przydatności oraz nieprawidłowo oznakowanych.

Ponadto stwierdzono, że nie prowadzi się na bieżąco rejestrów z zakresu dokumentacji GHP i HACCP.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych **4** obiekty obrotu żywnością (**3** sklepy spożywcze oraz **1** kiosk spożywczy na targowisku) zostały ocenione jako niezgodne z wymaganiami. Najczęstszą przyczyną zakwalifikowania obiektu jako niezgodny z wymaganiami było stwierdzenie w trakcie kontroli braku ciągłości łańcucha chłodniczego, złego stanu sanitarnego pomieszczeń, żywności po upływie terminu przydatności do spożycia i daty minimalnej trwałości.

Obrót żywnością w systemie targowiskowym, obnośnym i obwoźnym.

W nadzorowanych obiektach, w których prowadzona jest wieloletnia sprzedaż obserwuje się większą świadomość personelu wynikającą z przestrzegania Dobrych Praktyk Higienicznych w porównaniu do zakładów dopiero rozpoczynających działalność handlową.

W roku **2017** na terenie targowisk znajdujących się w dzielnicach: Wirek, Nowy Bytom, Ruda oraz Halemba przeprowadzono łącznie **63** kontrole kiosków sprzedających różne środki spożywcze oraz mięso.

Kioski na bieżąco są modernizowane a ich stan techniczny ulega poprawie.

W trakcie kontroli nałożono **7** mandatów karnych o łącznej wysokości **1 200** PLN – zaobserwowano wyraźny trend spadkowy utrzymujący się od 2014r. Ponadto przeprowadzono **4** kontrole w związku ze zgłoszonymi interwencjami.

➤ *zakłady żywienia zbiorowego*

W **2017** roku znajdowało się w rejestrze **312** obiektów (w tym **14** będących pod nadzorem ŚPWIS), z czego skontrolowano **154** obiekty.

Wydano łącznie na zakłady żywienia zbiorowego **39** decyzji administracyjnych dotyczących uchybień sanitarno-technicznych.

Winnych uchybień ukarano mandatami karnymi w ilości **37** na łączną kwotę **9 200** PLN.

Najczęstsze uchybienia to:

- niewłaściwa jakość surowców wykorzystywanych do produkcji
- nieprawidłowy stan sanitarny
- brak regularnych zapisów procesów produkcyjnych,
- brak pełnej identyfikacji surowców i gotowych produktów,
- nieprawidłowe przechowywanie surowców, półproduktów i wyrobów gotowych.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że na nadzorowanym terenie brak jest obiektów o złym stanie sanitarnym.

W ramach nadzoru w obiektach żywienia zbiorowego pobrano do badań laboratoryjnych **10** próbek (w kierunku parametrów mikrobiologicznych).

Tabela nr 4 Ocena stanu sanitarnego obiektów żywienia zbiorowego w latach 2016 - 2017.

Lp.	Rodzaj obiektów	Liczba obiektów skontrolowanych w 2016 roku			Liczba obiektów skontrolowanych w 2017 roku		
		ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
1.	Zakłady żywienia zbiorowego - typ otwarty	137	4	2,9%	137	-	-
2.	w tym zakłady małej gastronomii	72	1	1,4%	114	-	-
3.	Zakłady zbiorowego żywienia - typ zamknięty	81	1	1,2%	115	-	-
	Obiekty ogółem	218	5	2,3%	312	0	-

➤ **zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego**

W **2017** roku skontrolowano **110** obiektów z **197** znajdujących się w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS.

Wydano łącznie **34** decyzje administracyjne.

Winnych zaniedbań ukarano **32** mandatami karnymi na kwotę **8 050** PLN.

W ramach nadzoru w obiektach żywienia zbiorowego pobrano do badań laboratoryjnych **10** próbek (w kierunku parametrów mikrobiologicznych).

➤ **mała gastronomia.**

Spośród **114** zakładów tej grupy skontrolowano **63**. W większości obiektów stosuje się podgrzewanie dań gotowych, podawanych do konsumpcji na naczyniach jednorazowego użytku.

Wydano **16** decyzji administracyjnych na uchybienia techniczne.

Winnych uchybień sanitarnych ukarano **13** mandatami karnymi na łączną kwotę **3 550** PLN.

W punktach małej gastronomii nie pobrano próbek do badań laboratoryjnych. W nawiązaniu do „Planu pobierania próbek do badań żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS” na **2017** rok przeprowadzono **2** kontrole w zakładach małej gastronomii.

W trakcie kontroli dokonano badań przesiewowych (metoda szybka) tłuszczów smażalniczych używanych w zakładzie. Uzyskane wyniki nie wykazały przekroczeń.

- zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego.

W 2017 roku skontrolowano 44 zakłady ze 115 znajdujących się w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. 14 obiektów pozostaje pod nadzorem ŚPWIS. Wydano 5 decyzji administracyjnych.

Winnych ukarano 5 mandatami karnymi na kwotę 1 150 PLN.

W 2017 roku przeprowadzono analizę sposobu żywienia w obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego dokonano 20 teoretycznych ocen jadłospisów dekadowych pobranych ze szkół i przedszkoli z uwzględnieniem stosowania przez placówki norm zalecanych przez IŻŻ.

Ponadto oceniony został jadłospis dekadowy diety lekkostrawnej pobrany z firmy cateringowej zaopatrującej w posiłki pacjentów Szpitala Miejskiego w Rudzie Śląskiej. Uzyskane wyniki zostały opisane w pkt. „*krótka charakterystyka prowadzonych akcji i współpracy z innymi komórkami i służbami kontroli*”.

➤ ***ocena transportu żywności***

W 2017 roku skontrolowano 8 firm transportowych.

Nie nałożono mandatów karnych.

Nie przeprowadzono kontroli pojazdów z udziałem innych służb.

➤ ***jakość zdrowotna środków spożywczych***

W 2017 r. pobrano do badań 459 próbek (w tym 20 próbek – zmiotki).

Zgodnie z „Planem poboru próbek na 2017 r. w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu” pobrano 100% zaplanowanych próbek. W ramach poboru celowanego pobrano 95 próbek środków spożywczych, co stanowi 20,1% ogólnego poboru próbek.

Jednocześnie dodatkowo dokonano 193 ocen znakowania środków spożywczych.

➤ ***jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych***

W **2017** roku przebadano laboratoryjnie **452** próbki krajowych środków spożywczych pobranych w różnych obiektach żywienia-żywnościowych, w tym **432** próbki środków spożywczych przebadano w różnych kierunkach oraz **20** próbek sanitarnych (wytrzepiny z koszyków oraz zmiotki) pobranych w piekarniach i ciastkarniach.

Zakres badań obejmował parametry mikrobiologiczne, fizyko-chemiczne, organoleptyczne, obecność zanieczyszczeń, w tym szkodników i ich pozostałości.

Przebadano ogółem:

- pod względem mikrobiologicznym – **240** próbek,
- pod względem fizyko-chemicznym – **95** próbek
- pod względem organoleptycznym – **55** próbki,
- pod względem wybranych parametrów w środkach specjalnego przeznaczenia żywnościowego i suplementach diety – **18** próbek,
- pod względem zawartości kwasów tłuszczowych i witaminy C – **4** próbki,
- pod względem obecności zanieczyszczeń biologicznych i fizycznych – **20** próbek,
- próbek sanitarnych – **20** próbek.

Z pobranych próbek **4** uległy dyskwalifikacji. **3** ze względu na obecność szkodników zbożowo-mącznych, **1** próbka ze względu na przekroczony poziom promieniowania jonizującego.

Tabela nr 5 Ocena jakości zdrowotnej krajowych środków spożywczych w latach 2016 - 2017

Lp.	Rodzaj artykułu spożywczego	% próbek kwestionowanych		w tym			
		Rok 2016	Rok 2017	M	CH	O	SZ
1	Ciastka z kremem	-	-	-	-	-	-
2	Napoje alkoholowe	-	-	-	-	-	-
3	Mrożonki z wyjątkiem owoców i warzyw	-	-	-	-	-	-
4	Tłuszcze zwierzęce	-	-	-	-	-	-
5	Wyroby garmażeryjne	-	-	-	-	-	-
6	Przetwory zbożowo-mączne	-	-	-	-	-	-
7	Ryby i przetwory rybne	-	-	-	-	-	-
8	Pieczywo w tym cukiernicze suche	-	-	-	-	-	-
9	Mięso i przetwory mięsne	-	-	-	-	-	-
10	Owoce, warzywa, grzyby i przetwory	3,6	-	-	-	-	-
11	Masło	-	-	-	-	-	-
12	Napoje bezalkoholowe	-	-	-	-	-	-
13	Mieszanki tłuszczów zwierzęcych i roślinnych	-	-	-	-	-	-
14	Mleko spożywcze (płynne)	-	-	-	-	-	-
15	Przetwory mleczne	-	-	-	-	-	-
16	Cukier i wyroby cukiernicze	-	-	-	-	-	-
17	Koncentraty	-	12,5	-	33,3	-	-
18	Lody	-	-	-	-	-	-
19	Konserwy owocowe, warzywne, warzywno-mięsne	-	-	-	-	-	-
20	Mieszanki dla niemowląt	-	-	-	-	-	-
21	Używki	-	-	-	-	-	-
22	Konserwy mięsne	-	-	-	-	-	-
23	Mleko w proszku	-	-	-	-	-	-
24	Środki dietetyczne	-	-	-	-	-	-
25	Konserwy rybne	-	-	-	-	-	-
26	Tłuszcze roślinne	-	-	-	-	-	-
27	Odżywki suche	-	-	-	-	-	-
28	Inne artykuły spożywcze	4,3	15	-	-	-	15
	Ogółem	1,64	0,88	-	1,05	-	15

➤ ***jakość zdrowotna środków spożywczych z importu i Unii Europejskiej***

W **2017** roku nie pobrano do badań laboratoryjnych próbek środków spożywczych pochodzących z importu.

W **2017** roku pobrano do badań laboratoryjnych **7** próbek żywności pochodzącej z Unii Europejskiej. Żadna z pobranych próbek nie uległa zdyskwalifikowaniu. Próbkę została przebadane w kierunkach:

- fizykochemicznych **6** próbek,
- pod względem wybranych parametrów w środkach specjalnego przeznaczenia żywieniowego i suplementach diety **1** próbka.

➤ ***nadzór nad przedmiotami użytku***

***Tabela nr 7** Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, kosmetyków oraz miejsca obrotu w latach **2016 – 2017**.*

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów prowadzących działalność		Kierunek zmian przybyło/ubyło
	Rok 2016	Rok 2017	
Wytwórnice ogółem	2	2	(=)
w tym: materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	2	2	(=)
produkcji, konfekcjonowania kosmetyków	-	-	-
Miejsca obrotu ogółem	24	25	(+)
w tym: materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	14	14	(=)
kosmetykami	10	11	(+)

W **2017** roku przeprowadzono **10** kontroli w obiektach produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz **20** kontroli w obiektach obrotu kosmetykami.

W roku sprawozdawczym do badań laboratoryjnych w kierunku fizyko-chemicznym pobrano 6 próbek przedmiotów użytku (5 próbek krajowych oraz 1 próbka z importu) spośród 9 zaplanowanych. 4 próbki zostały pobrane w nadzorowanych sklepach oraz 2 w miejscach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Ze względu na brak dostępności produktów na nadzorowanym terenie 1 próbka melaminy została pobrana w ramach współpracy przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gliwicach, jak również 2 próbki wyrobu szklanego ze zdobionym obrzeżem zostały pobrane w ramach współpracy przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach. Żadna z pobranych próbek nie została zakwestionowana.

Ponadto w obiektach obrotu kosmetykami do badań pobrano 7 próbek kosmetyków.

Tabela nr 7 Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków w latach 2016 - 2017.

Próbki	Liczba próbek zbadanych w 2016 roku			Liczba próbek zbadanych w 2017 roku		
	ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania	ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania
materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków	11	-	-	6	-	-

➤ **nadzór nad importem/eksportem.**

PSSE w Rudzie Śląskiej nie sprawuje nadzoru nad importem i eksportem, ponieważ na terenie miasta brak jest zakładów prowadzących działalność w w/w zakresie.

➤ *sklepiki i stołówki szkolne*

Na terenie miasta Ruda Śląska funkcjonowało w **2017** roku:

- **14** sklepików szkolnych,
- **36** stołówek szkolnych, w tym **4** z żywieniem cateringowym,
- **37** stołówek w przedszkolach, w tym **7** z żywieniem cateringowym.

W **2017** roku przeprowadzono w sklepikach szkolnych oraz blokach żywieniowych w jednostkach systemu oświaty łącznie **48** kontroli sanitarnych zgodnie z planem pracy. W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych zwrócono szczególną uwagę na zgodność asortymentu wprowadzanego do obrotu oraz sposobu żywienia dzieci i młodzieży z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w powyższym zakresie, w związku z czym nie wystosowano do WSSE w Katowicach wniosków o nałożenie kar pieniężnych.

W nadzorowanych obiektach stwierdzano jednakże w **10** przypadkach uchybienia natury sanitarnej (**6** sklepików, **2** stołówki w szkołach, **2** stołówki w przedszkolach) – wydano doraźne zalecenia oraz nałożono **1** mandat karny na kwotę **100** PLN w stołówce w przedszkolu. Ponadto przeprowadzono jedną kontrolę sprawdzającą oraz dwie kontrole tematyczne na wniosek strony w związku z zatwierdzeniem zakładu i wpisem do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS.

Ponadto w szkolnych i przedszkolnych blokach żywieniowych dokonano **20** ocen teoretycznych jadłospisów dekadowych – nie stwierdzono nieprawidłowości.

➤ *krótka charakterystyka prowadzonych akcji i współpracy z innymi komórkami i służbami kontroli*

W roku sprawozdawczym przeprowadzono następujące akcje:

- Wypoczynek zimowy
- Wypoczynek letni
- Bezpieczeństwo żywności i żywienia w trakcie trwania imprez masowych
- Ocena sposobu żywienia w zakładach zamkniętego żywienia zbiorowego
- Akcja Szpitale
- Nadzór nad przestrzeganiem ustawy o wyrobach tytoniowych
- Badanie tłuszczów do smażenia pod kątem zawartości związków polarnych
- Afrykański pomór świń
- Masa jajeczna
- Fipronil w jajach i mięsie drobiowym
- Sklepiki i stołówki szkolne

➤ *współpraca z innymi służbami kontroli*

W minionym roku prowadzono współpracę z innymi służbami kontroli tj.:

- Państwową Inspekcją Weterynaryjną,
- Wojskową Inspekcją Weterynaryjną
- Państwową Inspekcją Handlową,
- Państwową Inspekcją Farmaceutyczną,
- Urzędem Skarbowym,
- ponadto współpracowano z Urzędem Miasta oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono **11** akcji, z tego **4** wspólnie z innymi komórkami stacji:

- **1** z Sekcją HKiŚ (bezpieczeństwo żywności i żywienia w trakcie trwania imprez masowych),

- 2 z Sekcją HDiM (wypoczynek letni i zimowy),
- 1 z Samodzielnym Stanowiskiem ds. Oświaty Zdrowotnej (nadzór nad przestrzeganiem ustawy o wyrobach tytoniowych)

➤ **akcje**

Akcja „Wypoczynek zimowy”.

Akcja „Wypoczynek zimowy” została przeprowadzona wspólnie z Sekcją HDiM w trakcie trwania ferii zimowych dla dzieci i młodzieży. Spośród 17 obiektów zgłoszonych do akcji „Wypoczynek zimowy” skontrolowano 11 placówek organizujących wypoczynek dla dzieci, gdzie:

- 8 placówek przygotowuje posiłki na miejscu,
- 2 placówki korzystają z usług firm cateringowych
- w 1 placówce dzieci żywione są we własnym zakresie.

W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych w nadzorowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości w związku z powyższym nie podjęto żadnych działań represyjnych.

Akcja „Wypoczynek letni”.

W okresie trwania wakacji letnich przeprowadzono wspólnie z Sekcją HDiM akcję „Wypoczynek letni”. Przeprowadzono 12 kontroli w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, w wyniku których nie podjęto działań represyjnych. Na terenie miasta Ruda Śląska brak jest szlaków i baz turystycznych a także terenów rekreacyjnych.

Akcja „Bezpieczeństwo żywności i żywienia w trakcie trwania imprez masowych”.

W 2017 roku na terenie miasta Ruda Śląska zorganizowano 1 imprezę masową – „Dni Rudy Śląskiej 2017”, w trakcie trwania której wspólnie z Sekcją HKiŚ prowadzono czynności kontrolne. Przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych (tematycznych), w wyniku których w 2 ruchomych obiektach stwierdzono nieprawidłowości, nałożono 2 mandaty karne

na kwotę **200** PLN oraz wydano doraźne zalecenia. Ponadto w wyżej opisanych zakładach przeprowadzono **2** kontrole sprawdzające.

We wrześniu **2017** r. w trakcie imprezy gastronomicznej (poniżej 1 000 uczestników) „Inwazja food trucków” skontrolowano **2** obiekty. W wyniku podjętych czynności kontrolnych za stwierdzone uchybienia nałożono **2** mandaty karne na łączną kwotę **400** PLN oraz wydano stosowne zalecenia.

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości zalicza się brak środka do dezynfekcji, brak ciepłej wody, przerwanie ciągłości łańcucha chłodniczego, brak zachowanej segregacji asortymentu w urządzeniach chłodniczych, brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych.

Akcja „Ocena sposobu żywienia w zakładach zamkniętego żywienia zbiorowego”

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego dokonano **20** teoretycznych ocen jadłospisów dekadowych pobranych ze szkół (**11** jadłospisów) i przedszkoli (**9** jadłospisów) biorąc pod uwagę stosowanie przez placówki norm zalecanych przez IŻŻ ustanowionych dla wyróżnionych grup uwzględniając różnice w zapotrzebowaniu organizmu zależnie od wieku, płci, stanu fizjologicznego i aktywności fizycznej, a także związanych z warunkami bytowymi i trybem życia. Wszystkie jadłospisy zostały ocenione jako prawidłowe, spełniające wymagania Norm IŻŻ (wartość energetyczna, % energii z białka i tłuszczu, wapń, żelazo, witamina C). Obserwuje się poprawę i wzrost świadomości personelu odpowiedzialnego za żywienie dzieci w placówkach oświatowych względem lat ubiegłych.

Akcja „Szpitale”

Na terenie podległym nadzorowi Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rudzie Śląskiej znajduje się pod nadzorem **1** szpital miejski. W w/w obiekcie prowadzona jest działalność z zakresu podawania do konsumpcji w naczyniach wielokrotnego użytku posiłków przygotowywanych i dostarczanych przez firmę cateringową. W miesiącu wrześniu przeprowadzona została szczegółowa kontrola kompleksowa (przy współudziale Sekcji Epidemiologii i Higieny Komunalnej i Środowiska) bloku żywieniowego, w trakcie której nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto na terenie miasta Ruda Śląska prowadzi działalność firma cateringowa, świadcząca usługi dla Szpitala Miejskiego w Rudzie Śląskiej. W w/w obiekcie została

przeprowadzona 1 kontrola sanitarna tematyczna w zakresie stanu sanitarnego zakładu. W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia sanitarne tj.

- brak prawidłowego znakowania półproduktów i surowców wykorzystywanych do produkcji,
- niewłaściwe opisywanie próbek kontrolnych przygotowywanych posiłków,
- niewłaściwe wykorzystywanie pomieszczeń produkcyjnych – niezgodnie z ich przeznaczeniem,
- przechowywanie surowców niezgodnie z zaleceniami producenta.

W konsekwencji został nałożony 1 mandat karny w wysokości 200 PLN oraz wydano doraźne zalecenia dotyczące usunięcia uchybień bieżących. Ponadto w trakcie kontroli pobrano do teoretycznej oceny 1 jadłospis dekadowy diety lekkostrawnej dla kobiety w wieku 40 lat, o wadze 60 kg. Na podstawie przeprowadzonej analizy jadłospisu stwierdzono:

- zaniżoną kaloryczność podawanych posiłków,
- przekroczoną podaż energii z białek,
- zaniżoną podaż witaminy C.

Oceny jadłospisu dokonano na podstawie obliczeń wykonanych za pośrednictwem programu komputerowego WIKT 3.0. PRO. Analiza jadłospisu wykazała, że w żywieniu chorego zastosowano technikę gotowania i duszenia z wyeliminowaniem smażenia oraz smażenia w głębokim tłuszczu, wyłączono również produkty o wysokiej zawartości tłuszczu, wzdymające jak fasola, kapusta kiszona, ostre sosy, produkty w zalewie octowej.

W analizowanym jadłospisie stwierdzono zaniżoną kaloryczność podawanych posiłków, przekroczoną podaż białek, których nadmiar może prowadzić do zaburzeń w metabolizmie organizmu doprowadzając do choroby wątroby i nerek z powodu ich przeciążenia. Stwierdzono również znacznie zaniżoną podaż witaminy C mającej wpływ na odporność organizmu, procesy krzepliwości krwi oraz gojenie ran u osób hospitalizowanych. W związku z zaistniałymi rozbieżnościami w ocenianym jadłospisie wystosowano pismo informacyjne do siedziby firmy oraz kuchni cateringowej zlokalizowanej w Rudzie Śląskiej celem zweryfikowania i wniesienia poprawek w żywieniu szpitalnym. W związku z otrzymaną informacją z laboratorium PSSE Dąbrowa Górnicza dotyczącą remontu pomieszczeń, nie zostały pobrane i wysłane próbki posiłków do badań laboratoryjnych.

Akcja „Nadzór nad przestrzeganiem ustawy o wyrobach tytoniowych”

Celem akcji jest kontrola przedsiębiorców w zakresie prawidłowości stosowania przepisów ustawy Ministra Zdrowia z dnia 21 kwietnia 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz o zakazie używania papierosów elektronicznych w obiektach.

W trakcie przeprowadzania akcji przeprowadzono **31** kontroli sanitarnych zgodnie z planem pracy, podczas których zwrócono szczególną uwagę na stosowanie przepisów dotyczących zakazu palenia w obiektach rozrywkowo-gastronomicznych oraz umieszczeniu w widocznych miejscach odpowiedniego oznaczenia słownego i graficznego informującego o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i palenia papierosów elektronicznych (**31** zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym **11** zakładów małej gastronomii). W trakcie przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono **3** obiekty z wydzielonym pomieszczeniem palarni. W wyniku podjętych działań nie nałożono mandatów karnych.

Akcja koordynowana była przez Samodzielne Stanowisko ds. Oświaty Zdrowotnej.

Akcja „Badanie tłuszczów do smażenia pod kątem zawartości związków polarnych”

W nawiązaniu do „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS” na 2017 rok kontynuowano badania dot. tłuszczów przeznaczonych do smażenia pod kątem zawartości związków polarnych. W ramach akcji w trakcie **3** kontroli sanitarnych przeprowadzonych zgodnie z planem pracy: **2** w zakładach małej gastronomii oraz **1** w ciastkarni dokonano badań przesiewowych (metodą szybką) tłuszczów smaźalniczych używanych w zakładzie. Uzyskane wyniki nie wykazały przekroczeń.

Akcja „Afrykański pomór świń”

Akcja odbyła się w związku z wystąpieniem w Polsce afrykańskiego pomoru świń (ASF), który nie stanowi zagrożenia dla zdrowia człowieka, jednakże jest poważnym zagrożeniem dla polskiej gospodarki.

W związku z trwającą akcją i wzmożonym nadzorem nad legalnością wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego oraz zagospodarowania odpadów kategorii **III** w trakcie przeprowadzania **152** kontroli sanitarnych zgodnie z planem pracy oraz kontroli interwencyjnych zwrócono szczególną uwagę na wyżej wymienione zagadnienia.

Przeprowadzono **13** kontroli sanitarnych w kioskach zlokalizowanych na targowiskach, **89** kontroli w obiektach obrotu żywnością – sklepach spożywczych oraz **50** kontroli sanitarnych w zakładach żywienia zbiorowego. W trakcie przeprowadzania czynności skontrolowano możliwość identyfikacji mięsa i wyrobów wędliniarskich wprowadzanych do obrotu. Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie. W związku ze stwierdzanymi bieżącymi uchybieniami sanitarnymi, między innymi na zły stan porządkowy w zakładzie, wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości, itp. Nałożono **75** mandatów karnych na łączną kwotę **18 450** PLN.

Ponadto w ramach akcji ASF prowadzona była korespondencja z organami Inspekcji Weterynaryjnej dotycząca obiektów gastronomicznych wykorzystujących dziczyznę pozostających pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej.

Akcja „Masa jajeczna”.

W związku z medialnymi doniesieniami dotyczącymi nieprawidłowości w obrocie wyrobami jajecznymi i jajami, wzmożony został nadzór nad obiektami obrotu żywnością, piekarniami, cukierniami oraz innymi zakładami które używają do produkcji jaja, masę jajeczną lub proszek jajeczny.

Przeprowadzono **3** kontrole tematyczne oraz **9** kontroli sanitarnych zgodnie z planem pracy, w trakcie których zwrócono szczególną uwagę na stosowanie przez zakłady masy jajecznej. Przeprowadzone czynności kontrolne wykazały, że w **1** zakładzie używa się w produkcji masy jajecznej – nie stwierdzono nieprawidłowości. **1** z kontroli została przeprowadzona w nadzorowanej hurtowni jaj. Ponadto nie zostały pobrane próbki masy jajecznej i jej pochodnych do badań laboratoryjnych w kierunku obecności pałeczek z grupy Salmonella. W związku z powyższym nie nawiązano współpracy z Inspekcją Weterynaryjną w powyższej kwestii.

Akcja „Fipronil w jajach i mięsie drobiowym”

W wyniku prowadzonej przez GIS akcji dotyczącej badań laboratoryjnych w kierunku obecności niedozwolonej substancji – fipronilu w jajach i mięsie drobiowym przeprowadzono **1** kontrolę tematyczną, w trakcie której pobrano **2** próbki jaj kurzych. Jedną próbkę stanowiły jaja kurze pochodzące z krajów UE (Niemcy), natomiast drugą jaja kurze od polskiego producenta. Próbki zostały dostarczone za pośrednictwem WSSE w Katowicach

do laboratorium WSSE w Rzeszowie, gdzie dokonano badań w kierunku obecności niedozwolonej substancji – fipronilu. Żadna z przebadanych próbek jaj kurzych nie została zakwestionowana.

➤ *współpraca*

Współpraca z Państwową Inspekcją Weterynaryjną

W ramach porozumienia ramowego z dnia 07.01.2008 r. zawartego pomiędzy Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Katowicach i Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii w Katowicach o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i organów Inspekcji Weterynaryjnej w 2017 r. uzgodniono listę obiektów pozostających pod wspólnym nadzorem obu inspekcji.

Inspekcja Weterynaryjna dwukrotnie pismem poinformowała o możliwości dostarczenia do jednego z nadzorowanych przez PPIS w Rudzie Śląskiej jaj skażonych bakterią Salmonella z gr. D. W związku z powyższym każdorazowo przeprowadzono kontrole, w trakcie których nie potwierdzono obecności kwestionowanych jaj. Poinformowano Inspekcję Weterynaryjną pismami zwrotnymi o wynikach przeprowadzonych czynności kontrolnych. Ponadto IW przesłała informacje o obecności *Listeria monocytogenes* w tatarze wołowym.

PPIS przekazał do IW celem wykorzystania służbowego informację otrzymaną od Inspekcji Handlowej w sprawie kwestionowanych wyników badań produktów pochodzenia mięsnego.

W ramach akcji ASF Inspekcja Weterynaryjna wystosowała pismo z zapytaniem odnośnie obiektów gastronomicznych wykorzystujących dziczyznę pozostających pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej oraz przekazała informację o wykryciu ASF w fermie, z której mięso kilka dni wcześniej mogło trafić do jednego z podmiotów prowadzących działalność na terenie miasta Ruda Śląska. Ponadto IW w Katowicach zwróciła się z prośbą o umożliwienie przeprowadzenia wspólnych kontroli na terenie obiektów nadzorowanych przez PPIS w Rudzie Śląskiej w związku z powyższą akcją.

W okresie sprzedaży przedświątecznej karpia IW przekazała wytyczne dotyczące sposobu postępowania z żywymi rybami w sprzedaży detalicznej.

Wojskowa Inspekcja Weterynaryjna

Z Wojskową Inspekcją Weterynaryjną we Wrocławiu przeprowadzono 1 wspólną kontrolę w restauracji w związku ze świadczeniem usług cateringowych dla wojska. Kontrolę przeprowadzono w zakresie stanu sanitarno-higienicznego obiektu oraz prowadzonej dokumentacji. Nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym obiekcie w związku z czym nie wyciągnięto konsekwencji karnych i nie wydano zaleceń.

Współpraca z Państwową Inspekcją Handlową

W ramach współpracy otrzymano 1 pismo informujące o zakwestionowanych wynikach badań laboratoryjnych próbki pobranej przez przedstawicieli Państwowej Inspekcji Handlowej. W związku z faktem, iż sprawa dotyczyła zakładu nie będącego pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej dokumentację przekazano zgodnie z kompetencjami do Powiatowego Inspektora Weterynarii w Katowicach.

Współpraca z Inspekcją Farmaceutyczną

Porozumienie ramowe z dnia 14.07.2008 i 05.11.2008 r. o współpracy organów Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest nadal aktualne. W 2017 r. wystosowano pismo do Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Katowicach dotyczące wykazu obiektów zaplanowanych do kontroli sanitarnej na rok 2017.

Współpraca z Urzędem Skarbowym

W 2017 r. prowadzono korespondencję z Urzędem Skarbowym w Rudzie Śląskiej dotyczącym mandatu nałożonego w jednym z nadzorowanych obiektów gastronomicznych.

Współpraca z Urzędem Miasta

W ramach współpracy z Urzędem Miasta w Rudzie Śląskiej prowadzono pisemną korespondencję oraz brano czynny udział w realizacji „Programu Zapobiegania Przeszłości oraz Ochrony Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli Miasta Ruda Śląska na lata 2016-2019” w zakresie:

- bezpieczeństwa imprez masowych,
- eliminacji zjawiska handlu ulicznego i targowego prowadzonego bezprawnie.

W związku z reformą edukacji i przekształceniem gimnazjów w inne placówki oświatowe wystosowano pismo informujące Urząd Miasta Ruda Śląska o konieczności składania przez placówki oświatowe stosownych wniosków o dokonanie zmian w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. Ponadto wystosowano pismo dotyczące przekazywania posiadanych informacji o organizacji imprez gastronomicznych na terenie miasta Ruda Śląska.

Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej

W ramach nawiązanej współpracy zorganizowano dla podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej warsztaty szkoleniowe z zakresu prawidłowego żywienia dzieci i młodzieży.

➤ *interwencje*

Przeprowadzono łącznie **78** kontroli w związku z interwencjami stron oraz zgłoszeniami dotyczącymi systemu RASFF, w tym:

- **44** kontrole tematyczne dotyczące interwencji stron,
- **34** kontrole w ramach systemu RASFF.

W **22** przypadkach przeprowadzone kontrole interwencyjne potwierdziły zarzuty, natomiast w **22** nie stwierdzono nieprawidłowości. W jednym przypadku w ramach jednego zgłoszenia interwencji przeprowadzono **3** kontrole interwencyjne.

Głównymi zarzutami były: zły stan higieniczny obiektów, niewłaściwa jakość środków spożywczych, niewłaściwe znakowanie artykułów spożywczych, brak higienicznej sprzedaży, nieprawidłowe przechowywanie artykułów spożywczych, obecność szkodników, niewłaściwa gospodarka odpadami, niewłaściwy transport artykułów spożywczych. W ramach nadzoru rozpatrywano również anonimowe, pisemne i telefoniczne sygnały dotyczące nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach, głównie stanu sanitarnego.

W ramach rozpatrzonej **1** interwencji strony przekazano do badań laboratoryjnych **8** próbek żywności do badań laboratoryjnych: **5** z zakresie mikrobiologii oraz **3** do badań organoleptycznych. Otrzymane wyniki badań – pozytywne.

Ponadto w ramach działań podjętych na skutek zgłoszonych interwencji za uchybienia natury sanitarnej winnych ukarano **21** mandatami karnymi na łączną kwotę **5 600** PLN oraz została wydana **1** decyzja administracyjna.

- wnioski końcowe

W wyniku analizy lat **2016** i **2017** w zakresie poboru próbek stwierdzono, że odsetek dyskwalifikowanych próbek w roku **2017** w stosunku do roku **2016** zmniejszył się o ponad połowę, tj. odpowiednio z **1,54%**, do **0,8%**,

Ponadto stwierdzono, że w roku **2017** zmniejszyła się liczba kontroli interwencyjnych w związku ze zgłoszeniami stron o **30,16%** względem roku **2016**.

W **2017** roku nie odnotowano zgłoszenia podejrzenia zbiorowego zatrucia pokarmowego.

W wyniku kontynuowanego przez ostatnie lata nadzoru stwierdzono zwiększenie świadomości pracowników placówek oświatowych w zakresie prawidłowego żywienia dzieci i młodzieży.

Celem zapewnienia właściwej jakości zdrowotnej oraz bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności kontynuowane będą następujące zamierzenia:

1. Pogłębianie wiedzy związanej z obowiązującymi przepisami prawnymi celem biegłego posługiwania się nimi w bieżącym nadzorze.
2. Podejmowanie działań mających na celu sprawdzanie stopnia wdrożenia i skuteczności stosowania wdrożonego systemu HACCP.
3. Doskonalenie i koordynacja działań oraz rozszerzenie współpracy z innymi jednostkami w ramach systemu RASFF i RAPEX.
4. Egzekwowanie od przedsiębiorców na wszystkich etapach łańcucha żywnościowego stosowania Rozp. 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności w szczególności etykietowanie żywności.
5. Prowadzenie nadzoru nad zakładami dystrybucji suplementów diety, żywności specjalnego przeznaczenia, oraz środków spożywczych wzbogacanych – w oparciu o ustalenia kontrolne z poprzedniego roku sprawozdawczego.
6. Kontynuowanie współpracy z innymi pionami PSSE, Inspekcją Weterynaryjną, Farmaceutyczną i Handlową oraz organami administracji publicznej.
7. Prowadzenie działań zgodnych z wprowadzonym systemem zarządzania i obowiązującymi procedurami w Sekcji.

- w zakresie Higieny Komunalnej i Środowiska

Stan obiektów na dzień **31.12.2017r.** wynosił **408**

W **2017** roku przeprowadzono łącznie **430** kontrole

wydano:

70 decyzji, w tym:

- 37** decyzji administracyjnych płatniczych
- 33** decyzje administracyjne, w tym:
- 13** decyzji nakazujących usunięcie uchybień
- 2** decyzje prolongujące
- 11** ekshumacji
- 7** inne (PWIK- zatwierdzająca; **5** ocena jakości wody na pływalniach;
1 wywóz zwłok za granicę)

oraz:

- 26** postanowień zezwalających na sprowadzenie szczątków ludzkich
- 6** opinii na imprezę masową

Pobrano: **285** próbek wody do badań laboratoryjnych w ramach prowadzonego monitoringu kontrolnego i przeglądowego, dokonując **242** oznaczeń chemicznych wody na zawartość chloru.

stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

➤ *ustępy publiczne*

Na terenie Rudy Śląskiej znajdują się **2** ustępy publiczne, skanalizowane.

W **2017** roku w obiektach tych przeprowadzono **2** kontrole.

Ustępy publiczne są czynne przez cały rok. Skontrolowane obiekty podłączone są do sieci wodno-kanalizacyjnej i energetycznej. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona jest prawidłowo. Zapas środków higieny, myjących i dezynfekujących wystarczający, przechowywany w obiektach w wydzielonym miejscu.

Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarno-technicznych, nie wydano w związku z tym decyzji administracyjnych, unieruchamiających.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stan sanitarno-techniczny skontrolowanych ustępów oceniono jako dobry.

➤ *ustępy ogólnodostępne*

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdują się **3** ustępy ogólnodostępne zlokalizowane na terenie obiektów handlowych. W **2017** roku skontrolowano wszystkie obiekty, przeprowadzając łącznie **3** kontrole.

W trakcie kontroli stan sanitarno-techniczny ustępów nie budził zastrzeżeń. Obiekty te są na bieżąco sprzątane. Zapas środków higieny, myjących i dezynfekcyjnych wystarczający, przechowywany w wydzielonych pomieszczeniach. Zapewnione są kabiny dla osób niepełnosprawnych.

Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarno-technicznych, nie wydano w związku z tym decyzji administracyjnych, unieruchamiających.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stan sanitarno-techniczny skontrolowanych ustępów oceniono jako dobry.

➤ *plywalnie kryte*

W **2017** roku pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej były **4** baseny kryte:

- basen w Rudzie Śląskiej 1 przy ul. Chryzantem,
- basen w Rudzie Śląskiej 7 przy ul. Oświęcimskiej 90,
- basen w Rudzie Śląskiej 9 przy ul. Pokoju 13,
- Park wodny „Aquadrom” w Rudzie Śląskiej 6 przy ul. Kłodnickiej 95a.

W roku **2017** skontrolowano wszystkie obiekty przeprowadzając łącznie **7** kontroli.

W basenach krytych nadzór prowadzony jest przez cały rok. Wykonywane są kontrole sanitarne obiektów, jak również jakości wody w nieckach basenowych. Obiekty te funkcjonują w budynkach wolnostojących podłączonych do miejskiej sieci wodno-kanalizacyjnej i energetycznej. Wszystkie niecki basenowe wyposażone są w urządzenia do uzdatniania i dezynfekcji wody. Kryte baseny wyposażone są w przebieralnie dla użytkowników połączone bezpośrednio z natryskami i ubikacjami.

Podczas kontroli przeprowadzonych w **2017** roku nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego.

Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych basenów krytych oceniono jako dobry.

➤ *plywalnie odkryte*

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się **1** basen odkryty sezonowy w Rudzie Śląskiej 9 przy ul. Ratowników 2. W obiekcie przeprowadzono **3** kontrole.

Na terenie obiektu znajdują się **3** niecki basenowe, ze stali nierdzewnej, z systemem zamkniętego obiegu wody z czynnym przelewem. W sezonie letnim prowadzony był wzmożony nadzór sanitarny nad w/w obiektem i jakością wody w nieckach basenowych.

Do dyspozycji użytkowników basenu wydzielone zostało zaplecze higieniczno-sanitarne tj. ustępy, przebieralnie i natryski przy nieckach basenowych. Wydzielona jest ubikacja oraz przebieralnia dla osób niepełnosprawnych. Teren basenu sezonowego wyposażony był w odpowiednią ilość koszy na śmieci i wydzielony placyk gospodarczy z pojemnikami zamykanymi opróżnianymi według potrzeb.

W trakcie przeprowadzonych kontroli stan sanitarno-techniczny oceniono jako dobry.

➤ *domy pomocy społecznej*

W roku **2017** pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdowało się **6** placówek, w których przeprowadzono **6** kontroli.

Obiekty usytuowane są w budynkach wolnostojących. Do dyspozycji pensjonariuszy obiektów całodobowych przeznaczone są pokoje 1, 2, 3 osobowe, zaplecze higieniczno-sanitarne (ubikacje, łazienki i prysznice) przy pokojach lub w ciągach komunikacyjnych. Ubikacje i pomieszczenia higieniczne przystosowane są dla osób niepełnosprawnych.

Wszystkie obiekty posiadają odpowiedni sprzęt i środki do utrzymania bieżącej czystości i porządku przechowywane w tzw. składzikach porządkowych, wyposażonych w wodę bieżącą i zlew do mycia sprzętu. Obiekty te posiadają magazyny czystej i brudnej bielizny. Bielizna w części obiektów prana jest na miejscu w przystosowanych do tego pomieszczeniach, bądź w pralniach miejskich, co udokumentowane jest umowami na piśmie. Stan higieniczno-sanitarny skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry.

➤ *inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej.*

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się **5** obiektów: Warsztaty Terapii Zajęciowej przy ul. Kłodnickiej 91, Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Kłodnickiej 103, Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Wolności 30, Schronisko dla bezdomnych kobiet i kobiet z dziećmi przy ul. Przy Kolei 7 oraz Dom Dziennego Pobytu „Seniorek” przy ul. Kubiny 20. W **2017r.** skontrolowano **4** obiekty przeprowadzając łącznie **5** kontroli.

W obiektach_dla pensjonariuszy przygotowane są pokoje wypoczynkowe, sale i świetlice oraz pracownie terapeutyczne. Zapewnione są szafki na odzież wierzchnią. Ubikacje i pomieszczenia higieniczne przystosowane są dla osób niepełnosprawnych.

Wszystkie obiekty posiadają sprzęt i środki do utrzymywania bieżącej czystości i porządku przechowywane w tzw. składzikach porządkowych wyposażonych w wodę bieżącą i zlew do mycia sprzętu.

W wyniku przeprowadzonej kontroli w WTZ stwierdzono, że stan sanitarno-techniczny w **3** łazienkach jest nieprawidłowy. Kierownik WTZ odmalował zalane sufity a o zakończonych pracach poinformował PPIS w Rudzie Śląskiej. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała poprawę stanu technicznego.

Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry.

➤ *placówki zapewniające całodobową opiekę*

W Rudzie Śląskiej funkcjonuje **jedna** placówka zapewniająca całodobową opiekę – Dom opieki „Familia” w Rudzie Śląskiej 7 przy ul. Wyzwolenia 12. W **2017** roku w/w obiekcie przeprowadzono **1** kontrolę.

Obiekt usytuowany jest w budynku wolnostojącym, podłączonym do sieci wodno – kanalizacyjnej i energetycznej. W domu opieki zapewniono **8** miejsc dla kobiet w podeszłym wieku wymagających całodobowej opieki.

Do dyspozycji pensjonariuszek przeznaczone są pokoje **3** osobowe, zaplecze higieniczno-sanitarne (ubikacje, łazienki i prysznice). Ubikacje i pomieszczenia higieniczne przystosowane są dla osób niepełnosprawnych. W obiekcie zapewniono odpowiedni sprzęt i środki do utrzymania bieżącej czystości i porządku. Obiekt posiada magazyny czystej i brudnej bielizny.

Stan sanitarno-techniczny oceniono jako dobry.

➤ ***noclegownie i domy dla bezdomnych***

W Rudzie Śląskiej funkcjonują **2** noclegownie: jedna dla bezdomnych mężczyzn oraz jedna dla kobiet. W roku **2017** skontrolowano obydwie obiekty przeprowadzając **2** kontrole.

Noclegownia dla mężczyzn usytuowana jest w budynku Izby wytrzeźwień. W noclegowni przebywa do **44** pensjonariuszy. Pokoje dla bezdomnych wyposażone są w piętrowe łóżka i szafki. W noclegowni dla kobiet w dwóch salach wyposażonych w łóżka, szafy i stoliki zapewniono **8** miejsc noclegowych.

W obydwu obiektach dla bezdomnych przygotowane są pomieszczenia higieniczno-sanitarne tj. prysznice, umywalki do mycia rąk i ubikacje. Zapewnione są również świetlice. Sprzęt do sprzątanania i środki czystości zapewnia właściciel noclegowni. Pensjonariusze utrzymują obiekty w czystości i porządku pełniąc tzw. dyżury porządkowe. Obiekty wyposażone są w kosze na śmieci i placky gospodarcze z kontenerami.

Stan sanitarno-techniczny podczas kontroli obydwu obiektów oceniono jako dobry.

➤ ***hotele***

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się **1** hotel **3***. W **2017** roku przeprowadzono **1** kontrolę, a stan sanitarno – techniczny obiektu oceniono jako dobry.

W hotelu znajdują się **23** pokoje dwuosobowe, **3** pokoje jednoosobowe, węzły sanitarne, restauracja, centrum konferencji, sala ćwiczeń fitness oraz sauna. Ponadto wydzielone są magazyny czystej bielizny oraz pomieszczenia gospodarcze. Obiekt wyposażony jest w instalację wodno-kanalizacyjną, elektryczną oraz wentylację mechaniczną i grawitacyjną.

➤ ***inne obiekty świadczące usługi hotelarskie***

W Rudzie Śląskiej znajduje się **11** obiektów świadczących usługi hotelarskie. W **2017** roku wszystkie obiekty zostały skontrolowane – łącznie przeprowadzono **11** kontroli. Obiekty świadczące usługi hotelarskie usytuowane są w budynkach wolnostojących.

Wszystkie obiekty podłączone są do sieci wodno-kanalizacyjnej i energetycznej. W zależności od standardu obiektu pokoje pozostające do dyspozycji korzystających z usług hotelarskich są 1, 2, 3, 4, 5 osobowe. Węzły sanitarne (toalety, prysznice) znajdują się przy pokojach lub zbiorowe w korytarzach. Zapewnione są środki higieny dla korzystających z usług hotelarskich.

W obiektach wydzielone są magazyny lub miejsca służące do przechowywania bielizny brudnej oraz zapasu bielizny czystej. Pranie bielizny odbywa się w obiektach w wydzielonych, funkcjonalnych pralniach (w systemie tradycyjnym), bądź w pralniach miejskich, co udokumentowane jest rachunkami za wykonane usługi.

Obiekty wyposażone są w sprzęt i środki do utrzymania czystości i dezynfekcji przechowywane w wydzielonym miejscu lub pomieszczeniu. Wszystkie pokoje mieszkalne wyposażone są w kosze na odpadki a obiektyw placyki gospodarcze z kontenerami na śmieci. Kontrole wykazały, że gospodarka odpadami prowadzona jest prawidłowo. Otoczenie obiektów utrzymane w dobrym stanie porządkowym.

Na podstawie przeprowadzonych w **2017** roku kontroli obiekty oceniono jako dobre.

- *zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, tatuażu i solaria oraz zakłady w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z ww. usług.*

W roku **2016** pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdowało się łącznie **229** obiektów, w tym:

- Zakłady fryzjerskie w/g ewidencji - **87**
- Zakłady kosmetyczne w/g ewidencji - **66**
- Zakłady tatuażu w/g ewidencji - **6**
- Zakłady odnowy biologicznej (siłownie, solaria, komora solna) w/g ewidencji - **32**
- Zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z ww. usług w/g ewidencji - **38**

W roku **2017** skontrolowano łącznie **225** obiektów przeprowadzając **228** kontroli.

Obiekty - zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, tatuażu i solaria oraz zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z ww. usług w większości usytuowane są w budynkach wielofunkcyjnych, rzadko w wolnostojących.

Wszystkie zakłady podłączone są do miejskiej sieci wodno-kanalizacyjnej, energetycznej, ogrzewane centralnie bądź we własnym zakresie (ogrzewanie elektryczne, gazowe bądź węglowe). Wszystkie obiekty posiadają oddzielne wejścia, miejsca lub pomieszczenia szatni i poczekalni dla klientów. Pomieszczenia zakładów są funkcjonalne, wyposażone w prawidłowe stanowiska pracy z narzędziami lub urządzeniami

wykorzystywanymi w trakcie świadczenia usług w deklarowanych zakresach.

Właściciele zakładów zapewniają sprzęt oraz środki do utrzymania czystości, przechowywane w pomieszczeniu lub miejscu wyposażonym w bieżącą ciepłą i zimną wodę oraz zamontowany na wysokości 0,5m od podłogi zlew.

Narzędzia wielokrotnego użycia są myte i dezynfekowane oraz przechowywane w pojemnikach, w odpowiednio oznakowanych szafkach. W zakładach, w których używany jest sprzęt powodujący naruszenie ciągłości tkanek, narzędzia są również sterylizowane. Proces sterylizacji przeprowadzany jest w obiekcie (autoklaw) lub przez podmiot zewnętrzny, z którym właściciel obiektu podpisał stosowną umowę. Zakłady, w których po użyciu sprzętu jednorazowego powstają odpady niebezpieczne, posiadają instrukcje postępowania z odpadami. Zgodnie z instrukcjami odpady niebezpieczne przechowywane są w oznakowanych, zamykanych pojemnikach oddawane do utylizacji, co potwierdzone jest okazaniem karty przekazania odpadu.

Zakłady odnowy biologicznej – siłownie, wyposażone są dodatkowo w szatnie dla klientów bezpośrednio połączone z prysznicami i toaletami, wyposażone w szafki i przebieralnie. Pomieszczenia do ćwiczeń fizycznych wyposażone są w klimatyzację lub wentylację mechaniczną.

Personel zakładów wyposażony jest w odzież ochronną. Bielizna wielokrotnego użytku większości zakładów prana jest w domach właścicieli, sporadycznie oddawana do pralni.

Dla pracowników zakładów wydzielone są pomieszczenia socjalno-higieniczne tj. szatnie wyposażone w szafy na odzież osobistą i ochronną, kąpiki śniadań i toalety.

Gospodarka odpadami, w tym także niebezpiecznymi – prowadzona jest prawidłowo.

➤ *zakłady fryzjerskie*

W Rudzie Śląskiej pod nadzorem PPIS znajduje się **87** zakładów fryzjerskich. W **2017** roku w tej grupie obiektów przeprowadzono **90** kontroli w **88** obiektach (**1** skontrolowany zakład został zlikwidowany w II półroczu **2017r.**).

Podczas przeprowadzonych w **2017** roku kontroli stwierdzono nieprawidłowości w stanie sanitarno-technicznym w **1** obiekcie /uchybiecie dotyczyło używania w zakładzie nieprawidłowych tapicerowanych foteli/ wydano decyzję administracyjną.

Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zalecenia.

Na podstawie przeprowadzonych w **2017** roku kontroli stan sanitarny obiektów oceniono jako dobry.

➤ ***zakłady tatuażu***

W Rudzie Śląskiej pod nadzorem PPIS znajduje się **6** zakładów tatuażu. W **2017** roku w obiektach przeprowadzono **6** kontroli.

W trakcie prowadzonego nadzoru nie wydano decyzji administracyjnej nakazującej usunięcie uchybień, ani żadnej innej, jak również nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego.

Skontrolowane obiekty oceniono jako dobre.

➤ ***zakłady kosmetyczne***

W roku **2017** pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdowało się **66** zakładów kosmetycznych. W obiektach przeprowadzono łącznie **64** kontrole.

W **2017** roku nie skontrolowano **2** obiektów, w których działalność została zawieszona.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w **1** obiekcie stwierdzono nieprawidłowości w stanie technicznym zakładu /brak umywalki do mycia rąk w pomieszczeniu świadczenia usług/. Została wydana decyzja administracyjna.

Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zalecenia.

Stan sanitarny skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry.

➤ ***zakłady odnowy biologicznej (siłownie, solaria, komora solna)***

W **2017** roku w Rudzie Śląskiej pod nadzorem PPIS znajdowały się łącznie **32** gabinety odnowy biologicznej w tym:

- siłownie,
- solaria,
- komora solna,
- kluby fitness,
- gabinety masażu.

W tej grupie obiektów w **2017** roku przeprowadzono **30** kontroli.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości w stanie sanitarno-technicznym stwierdzono w **1** obiekcie - solarium /zalane panele sufitowe/. Wydano decyzję administracyjną. Z dnia 27.12.2017r. Termin wykonania decyzji 31.03.2018r.

Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry, a **1** jako zły (dot. wyżej opisanego solarium przy ul. 1-go Maja).

- *zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu*

W Rudzie Śląskiej funkcjonuje **38** obiektów należących do ww grupy. W roku **2017** łącznie przeprowadzono **38** kontroli.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w **2017** roku w tej grupie obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości w stanie sanitarno-technicznym wobec czego nie wydano decyzji administracyjnej, ani nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego.

Stan sanitarny skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że obiekty systematycznie są modernizowane i podwyższany jest standard wykonywanych usług. W wielu przypadkach stan techniczny obiektów jest na wysokim poziomie, a stan sanitarny można zaliczyć jako zadawalający.

- *dworce, stacje kolejowe*

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdują się **2** przystanki kolejowe PKP: Ruda i Chebzie. W **2017** roku przeprowadzono kontrolę obydwu przystanków. Na zadaszonych peronach zapewniono ławki dla podróżnych, kosze na odpadki. Stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń.

Obiekty oceniono jako dobre.

- *cmentarze*

W Rudzie Śląskiej znajduje się **20** cmentarzy. Obiekty nie zostały zaplanowane do kontroli w **2017** roku.

W **2017** roku wydano **11** decyzji administracyjnych związanych z ekshumacją zwłok (prochów). Wszystkie ekshumacje zwłok (prochów) przeprowadzono we wczesnych godzinach rannych z zastosowaniem środków ochrony osobistej i w obecności zarządców cmentarzy, osób upoważnionych do ekshumacji oraz upoważnionego przedstawiciela Inspekcji Sanitarnej. Z każdego udziału w pracach ekshumacyjnych sporządzony został protokół z kontroli sanitarnej sprawdzającej wykonanie decyzji.

➤ *domy przedpogrzebowe*

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się **7** domów przedpogrzebowych oraz **7** kaplic cmentarnych. W **2017** roku przeprowadzono kontrolę nowo otwartego domu przedpogrzebowego w Rudzie Śląskiej 5 przy ul. Gwareckiej 38.

Obiekt podłączony jest do sieci wodno-kanalizacyjnej i energetycznej. Dom przedpogrzebowy wyposażono w chłodnię. Zapewnione są środki myjące oraz dezynfekcyjne o działaniu bakteriobójczym, wirusobójczym i grzybobójczym. Punkty mycia rąk zaopatrzone są w bieżącą ciepłą i zimną wodę, mydło w płynie, ręczniki jednorazowego użytku oraz środek dezynfekcyjny do rąk. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona prawidłowo. Obiekt oceniono jako dobry.

➤ *inne obiekty użyteczności publicznej*

W **2017** roku pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej w grupie inne obiekty znajdowało się: **45** aptek, **15** obiektów sportowych, **17** obiektów kulturalno – widowiskowych, **15** stacji paliw, **3** pralnie, **5** targowisk, **1** izba wytrzeźwień, **2** Miejsca Obsługi Podróżnych, **1** magazyn produktów leczniczych.

W **2017** roku skontrolowano **75** obiektów, łącznie przeprowadzając **77** kontroli.

➤ *apteki*

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się **45** aptek. W **2017** roku skontrolowano **43** obiekty, przeprowadzając **45** kontroli.

Wszystkie apteki zaopatrzone są w media, prowadzą własną gospodarkę odpadami komunalnymi i przeterminowanymi lekami. Pomieszczenia aptek są prawidłowo wyposażone i wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem.

W **2** obiektach stwierdzono nieprawidłowości w stanie sanitarno-porządkowym i technicznym (zakurzone półki z lekami; zniszczony blat komory laminarnej; brak osłony na świetlówce; brak podajnika na ręczniki papierowe). Wobec powyższego wydano zalecenia poprawy bieżącego stanu. Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały wykonanie zaleceń w całości.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli można stwierdzić, że stan sanitarny aptek jest dobry.

➤ **obiekty sportowe**

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się **15** obiektów sportowych. W **2017r.** skontrolowano **15** obiektów, przeprowadzając **15** kontroli.

Wszystkie skontrolowane obiekty sportowe są podłączone do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie usuwania ścieków. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona prawidłowo. Na terenie każdego obiektu zapewniony jest dostęp do węzłów sanitarno-higienicznych, zaopatrzonych w ciepłą i zimną wodę.

Obiekty zaopatrzone są w dostateczną ilość sprzętu porządkowego i środków stosowanych do mycia i dezynfekcji. Wszystkie obiekty w trakcie kontroli utrzymane były w należyтым porządku. przeprowadzonej kontroli sprawdzającej stwierdzono wykonanie zaleceń decyzji.

Podczas kontroli nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego ani nie wydano decyzji administracyjnej.

Stan sanitarny skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry.

➤ **obiekty kulturalno – widowiskowo - rozrywkowe**

Na terenie miasta Ruda Śląska znajduje się **17** obiektów kulturalno - widowiskowo – rozrywkowych: **2** Miejskie Centra Kultury, **2** kina, **1** Muzeum Miejskie, **11** bibliotek, **1** obiekt rozrywkowy. W **2017** roku przeprowadzono **3** kontrole.

Skontrolowane obiekty usytuowane są w budynkach wielofunkcyjnych, wyposażonych w instalacje wodno-kanalizacyjne i odpowiednie urządzenia wentylacyjne. W trakcie kontroli wszystkie obiekty utrzymane były w należyтым porządku. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona prawidłowo. Obiekty zaopatrzone są w wystarczający zapas środków stosowanych do mycia i dezynfekcji.

W **2017** roku wydano **1** decyzję prolongującą:

- Miejska Biblioteka Publiczna Filia nr 17 41-710 Ruda Śląska, ul. Osiedlowa – decyzja nr ONS/HKiŚ/432/1P/2/2005/2017 z dnia 14.03.2017r. zmieniająca termin wykonania zaleceń decyzji nr ONS/HKiŚ/432/20/10163/2016 z dnia 14.12.2016r., na dzień 31.10.2018r.

Podczas przeprowadzonych kontroli nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego.

Stan sanitarny obiektów oceniono jako dobry, a jednego jako zły (dot. MBP Filia nr 17).

➤ *stacje paliw*

Na terenie miasta Ruda Śląska znajduje się **15** stacji paliw. Skontrolowano **2** obiekty.

W trakcie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że teren wokół stacji paliw jest utwardzony, wydzielone są placyki gospodarcze wyposażone w odpowiednie pojemniki na odpady komunalne oraz odpady niebezpieczne.

Gospodarka odpadami prowadzona jest prawidłowo. Stan sanitarny obiektów w tym sanitariatów dla klientów oraz część socjalna i sanitarna dla pracowników, w trakcie kontroli nie budził zastrzeżeń.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego, jak również nie wydano decyzji administracyjnych unieruchamiających ani terminowych.

W przypadku stacji paliw stan sanitarny można określić jako zadowalający.

➤ *pralnie*

W **2017** roku pod nadzorem PPIS były **3** pralnie), wszystkie zostały skontrolowane. Podczas przeprowadzonych kontroli szczególną uwagę zwrócono na wyposażenie i funkcjonowanie obiektów, drogi obiegu bielizny czystej i brudnej oraz stosowane środki piorące, w tym używane do dezynfekcji.

W **2017** roku skontrolowano również **2** środki transportu bielizny. W samochodach wydzielone są dwie komory do oddzielnego przewozu bielizny brudnej i czystej z dwoma oddzielnymi wejściami.

Wnętrza samochodów są myte i dezynfekowane na bieżąco. Na wyposażeniu pojazdów znajdują się rękawice i fartuchy jednorazowego użytku oraz środki dezynfekcyjne. W trakcie kontroli stan sanitarny samochodów nie budził zastrzeżeń,

W **2017** roku nie wydano decyzji administracyjnych unieruchamiających czy też terminowych.

Obiekty oceniono jako dobre.

➤ **targowiska i place targowe**

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej jest **5** targowisk. W **2017** roku skontrolowano **5** obiektów, przeprowadzając **5** kontroli. Wszystkie obiekty zlokalizowane są na wydzielonych, utwardzonych placach. Teren dwóch miejskich targowisk jest ogrodzony. Wszystkie posiadają wydzielone placówki gospodarcze z kontenerami na odpady komunalne oraz pomieszczenia sanitarno-higieniczne dla personelu i klientów. Wszystkie obiekty oceniono jako zadawalające.

W **2017** roku wydano **6** opinii sanitarnych na prowadzenie działalności rozrywkowej w ramach organizowanych imprez masowych:

- **3** opinie na wniosek Urzędu Miejskiego w Rudzie Śląskiej: „*Mistrzostwa Polski FTS w Tańcach Latinoamerykańskich*”, „*Dzień Seniora*” organizowane na Hali widowiskowo – sportowej MOSIR w Rudzie Śląskiej przy ul. Kłodnickiej 95; „*Dni Rudy Śląskiej 2017*” na Terenach Targowych w Rudzie Śląskiej – Wirku, przy ul. Kupieckiej 2a.
- **1** opinia na wniosek Fundacji Potrafisz Polsko: „*Pokażmy, że potrafimy*” na Terenach Targowych w Rudzie Śląskiej – Wirku, przy ul. Kupieckiej 2a;
- **1** opinia na wniosek Polskiej Grupy Górniczej Sp. z o.o.: „*Obchody Dnia Górnika 2017*” na Hali widowiskowo – sportowej MOSIR w Rudzie Śląskiej przy ul. Kłodnickiej 95;
- **1** opinia na wniosek Star Manager Piotr Sobik: „*Kabaret Młodych Panów Bogowie*” na Hali widowiskowo – sportowej MOSIR w Rudzie Śląskiej przy ul. Kłodnickiej 95.

➤ **izba wytrzeźwień**

Na terenie miasta Ruda Śląska znajduje się **1** izba wytrzeźwień. W **2017** roku przeprowadzono **1** kontrolę.

Obiekt zlokalizowany jest w budynku wolnostojącym, parterowym, wyposażony w instalację wodno-kanalizacyjną i prawidłową wentylację.

W trakcie kontroli pomieszczenia izby wytrzeźwień utrzymane były w należytej czystości i porządku. Nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego.

Obiekt oceniono jako zadawalający.

➤ ***miejsca obsługi podróżnych***

Wg ewidencji PPIS w Rudzie Śląskiej posiada 2 obiekty – „MOP” Halemba i „MOP” Wirek należące do firmy Shell Polska Sp. z o.o. 02-366 Warszawa, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 nr 7a. Obydwa zostały skontrolowane.

W trakcie kontroli teren obiektów był wyposażony w odpowiednią ilość koszy na odpadki. Wydzielono kontener centralny do gromadzenia odpadów. Gospodarka odpadami prowadzona prawidłowo. Parkingi posiadają punkty zlewne ścieków dla autokarów. Nieczystości płynne odprowadzane są do zbiornika bezodpływowego.

Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie usuwania ścieków. Miejsca Obsługi Podróżnych posiadają węzły sanitarne. Na każdym z obiektów znajduje się toaleta przystosowana dla osób niepełnosprawnych.

Ponadto parkingi wyposażono w miejsca do wypoczynku – ławki i stoły. Nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego.

Obiekty oceniono jako dobre.

➤ ***hurtownie produktów leczniczych***

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się 1 magazyn produktów leczniczych. W 2017 roku w obiekcie przeprowadzono 1 kontrolę.

W obiekcie wydzielono pomieszczenia przeznaczone do magazynowania leków, komorę przyjęć, WC, biuro, pomieszczenie gospodarcze. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w stanie sanitarnym wobec powyższego nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu, ani nie wydano decyzji.

Obiekt oceniono jako dobry.

stan sanitarny obiektów nadzorowanych przez sekcję HK nie będących obiektami użyteczności publicznej

➤ stacje uzdatniania wody

Na terenie miasta Ruda Śląska znajdują się 3 Stacje Uzdatniania Wody:

- Stacja Uzdatniania Wody Ruch „Bielszowice”,
- Stacja Uzdatniania Wody Ruch „Pokój”,
- Stacja Uzdatniania Wody Ruch „Halemba”.

W 2017r. skontrolowano wszystkie obiekty, przeprowadzając łącznie 3 kontrole.

W żadnej z nadzorowanych przez PPIS w Rudzie Śląskiej Stacji Uzdatniania Wody nie stwierdzano uchybień sanitarno-technicznych.

Stan sanitarno-techniczny obiektów oceniono jako dobry .

stan sanitarny środków transportu

➤ środki transportu do przewozu bielizny

W 2017 roku skontrolowano również 2 środki transportu bielizny. W samochodach wydzielone są dwie komory do oddzielnego przewozu bielizny brudnej i czystej z dwoma oddzielnymi wejściami. Wnętrza samochodów są myte i dezynfekowane na bieżąco. Na wyposażeniu pojazdów znajdują się rękawice i fartuchy jednorazowego użytku oraz środki dezynfekcyjne. W trakcie kontroli stan sanitarny samochodów nie budził zastrzeżeń.

➤ środki transportu do przewozu chorych

W 2017r. nie zaplanowano do kontroli środków transportu do przewozu chorych.

➤ środki transportu do przewozu zwłok

W 2017r. nie zaplanowano do kontroli środków transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich.

interwencje

W 2017 roku przyjęto 20 interwencji mieszkańców. 6 interwencji bez wstępnego rozpoznania zostało przekazane: do Straży Miejskiej - 4, do Państwowego Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego – 1, do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - 1.

Przedmiot rozpatrywanych interwencji dotyczył w grupie :

uciążliwości powodowane przez hałas

W grupie uciążliwości powodowane przez hałas rozpatrywana była 1 interwencja dotycząca potencjalnego przekroczenia norm poziomu hałasu w mieszkaniu w Rudzie Śląskiej 5 przy ul. Brygadzystów. Interwencja nie potwierdziła się.

niewłaściwy stan sanitarny pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi

Wpłynęły 4 interwencje dotyczące nieprawidłowości w stanie sanitarnym pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi.

Pierwsza dotyczyła nieprawidłowego stanu sanitarno-porządkowego w Zakładzie fryzjerskim w Rudzie Śląskiej przy ul. Olszynowej. W trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzone zostały nieprawidłowości; zostały wydane zalecenia: wszystkie pomieszczenia zakładu utrzymywać w należyтым porządku i czystości , narzędzia fryzjerskie na bieżąco dezynfekować. Nałożono **mandat karny w wys. 100 zł**. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń.

Druga interwencja dotyczyła nieprawidłowego stanu sanitarno-porządkowego w Solarium w Rudzie Śląskiej przy ul. Korfantego. Interwencja nie potwierdziła się.

Trzecia interwencja dotyczyła nieprawidłowego stanu sanitarnego w strefie zabaw dla dzieci w Pink Bowling Sp. z o.o. w klubie CH Plaza. Przeprowadzona kontrola potwierdziła zasadność złożonej interwencji. Zostało wydane zalecenie utrzymywania w należytej czystości i porządku wszystkich pomieszczeń zakładu. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zalecenia.

Czwarta interwencja dotyczyła zagrzybienia w lokalu mieszkalnym w Rudzie Śląskiej przy ul. Kędzierzyńskiej. Interwencja ta została przekazana bez wstępnego rozpoznania do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Rudzie Śląskiej.

nieprawidłowa gospodarka odpadami komunalnymi

W tej grupie wpłynęły **3** interwencje, które dotyczyły: nieprawidłowego usytuowania placyka gospodarczego, zalegania odpadów przy ogródkach działkowych oraz przepełnionych kontenerów. Interwencje te bez wstępnego rozpoznania zostały przekazane do Straży Miejskiej w Rudzie Śląskiej.

➤ **przedmiot rozpatrywanych interwencji w grupie inne:**

W tej grupie zgłoszonych zostało **12** interwencji. Dwie interwencje bez wstępnego rozpoznania zostały przekazane do Straży Miejskiej oraz do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Z **10** interwencji rozpatrywanych przez PPIS przedmiot interwencji dotyczył:

bytowania gołębi oraz zanieczyszczenia odchodami gołębi – wpłynęły 3 interwencje.

Pierwsza dotyczyła zanieczyszczenia odchodami ptaków balkonów, parapetów oraz dachu budynku mieszkalnego przy ul. Kowalskiego. Przeprowadzona kontrola wykazała zasadność interwencji. Zostały wydane zalecenia z terminem natychmiastowego wykonania. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie zaleceń oraz wydanej decyzji administracyjnej.

Druga dotyczyła zanieczyszczeń pomieszczeń strychowych odchodami gołębi w budynku mieszkalnym przy ul. Janty. Przeprowadzona kontrola wykazała, że pomieszczenia strychowe zostały oczyszczone a zarządca budynku zobowiązał się do przeprowadzenia dezynfekcji w/w pomieszczeń co zostało wykonane i potwierdzone protokołem przez specjalistyczną firmę wykonującą zabiegi DDD.

Trzecia interwencja dotyczyła bytowania gołębi na balkonie przy ul. Lecha. Interwencja nie została potwierdzona.

zalania ściekami kanalizacyjnymi: wpłynęły 3 interwencje.

Pierwsza dotyczyła zalania ściekami kanalizacyjnymi terenu przy Gimnazjum nr 14. Przeprowadzona kontrola potwierdziła zasadność zgłoszonej interwencji. W trakcie kontroli przedstawiciel PWIK zobowiązał się, że pompy będą cyklicznie opróżniać

kanal usytuowany przy boisku szkolnym a po każdym wypompowaniu teren zostanie zdezynfekowany.

Druga interwencja dotyczyła zalewania ściekami mieszkania z wc usytuowanego na strychu w budynku mieszkalnym przy ul. Młodego Górnika. W trakcie przeprowadzonych 2 kontroli stwierdzono uchybienia sanitarne; zostało wydane zalecenie z terminem natychmiastowym: wyczyszczenie, zdezynfekowanie oraz utrzymywanie toalety na strychu w należytym stanie sanitarno-porządkowym. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zalecenia.

Trzecia interwencja dotyczyła zalewania pomieszczeń piwnicznych ściekami w budynku przy ul. W. Pileckiego. W trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że administrator budynku MPGM TBS jest w trakcie usuwania awarii. Zalecono po usunięciu awarii zdezynfekowanie pomieszczeń piwnicznych. Kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie zalecenia.

Do PPIS wpłynęły 2 interwencje na Aquadrom sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej przy ul. Kłodnickiej

Pierwsza dotyczyła nieprawidłowej jakości wody w nieckach basenowych. Do osoby skarżącej wystosowano pismo informujące iż na podstawie przeprowadzonych badań przez zarządcę woda w nieckach basenowych spełniała wszystkie parametry mikrobiologiczne.

Druga interwencja dotyczyła stanu sanitarnego w związku z nieprawidłowym usytuowaniem toalet oraz pryszniczy. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

ponadto w grupie inne wpłynęły 2 interwencje.

Pierwsza dotyczyła fetoru z pomieszczeń piwnicznych spowodowanych zalewaniem w/w pomieszczeń wodami gruntowymi po ulewnych deszczach. Administrator budynku przedstawił protokół z przeprowadzonej dezynfekcji oraz dezodoryzacji pomieszczeń piwnicznych.

Druga interwencja dotyczyła niewłaściwego obchodzenia się z elewacją acekolową oraz resztkami płyt azbestowo-cementowych w wiatrołapie budynku mieszkalnego przy ul. Latki. Przeprowadzono kontrolę, w trakcie której nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wszystkie zgłoszone w **2017** roku interwencje zostały rozpatrzone w terminach zgodnych z KPA. Strony interweniujące na bieżąco były informowane o przebiegu sprawy oraz o jej zakończeniu o czym świadczy liczba wydanych pism (**26**).

- wnioski końcowe

Wszystkie obiekty (z wyjątkiem obiektów zlikwidowanych, z zawieszoną działalnością) zgodnie z przyjętym planem pracy do realizacji przez Sekcję HKiŚ zostały w **2017** roku skontrolowane – co pozwoliło na uzyskanie pełnego obrazu stanu sanitarno-technicznego obiektów i miasta.

Również każdorazowo wspólnie z przedstawicielem Nadzoru Zapobiegawczego pracownik Sekcji HKiŚ uczestniczył w kontrolach przy dokonywaniu odbioru nowych obiektów.

Obiekty te po otrzymaniu pełnej dokumentacji z NZ zostały wpisane do rejestru obiektów HKiŚ i zaplanowane do kontroli na **2018** rok.

W sekcji na bieżąco rozpatrzone zostały tzw. sprawy dodatkowe – interwencje oraz liczne pisma i wnioski stron.

Na podstawie analizy wyżej przedstawionych danych oraz posiadanej dokumentacji z prowadzonego nadzoru stwierdza się, że stan sanitarno-techniczny obiektów należących zarówno do zakładów opieki zdrowotnej jak i obiektów użyteczności publicznej jest stabilny i nie uległ pogorszeniu w **2017** roku.

Podczas prowadzonego nadzoru nad obiektami zauważono, że obiekty systematycznie są modernizowane i podwyższany jest standard wykonywanych usług.

W wielu przypadkach stan techniczny obiektów jest na bardzo wysokim poziomie, a stan sanitarny obiektów można zaliczyć jako zadawalający. Również przedstawione powyżej dane świadczą o właściwym stanie sanitarnym nadzorowanych obiektów.

W **2017** roku nie wydano decyzji administracyjnej unieruchomienia obiektu.

Podczas przeprowadzanych kontroli zauważono, że znacznie wzrosła świadomość właścicieli obiektów użyteczności publicznej jak i personelu medycznego m.in. z zakresu obowiązującego prawa, prowadzonej dokumentacji obiektu, gospodarki odpadami zarówno komunalnymi, medycznymi i niebezpiecznymi, stosowanych środków dezynfekcyjnych, sterylizacji narzędzi.

Nadal prowadzona jest współpraca z Urzędem Miasta w Rudzie Śląskiej z zakresu rozpatrywania spraw związanych z hałasem, opiniowaniem imprez masowych i plenerowych. Również kontynuowana jest współpraca ze Strażą Miejską przy Prezydencie Miasta Ruda Śląska w zakresie wspólnego uczestnictwa przy rozpatrywaniu interwencji oraz utrzymania czystości i porządku w mieście. W sprawach dotyczących stanu technicznego budynków nadal jest kontynuowana współpraca z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Rudzie Śląskiej.

Reasumując podczas sprawowanego nadzoru nad obiektami będącymi w ewidencji HKiŚ w 2017 roku nie stwierdzono w kontrolowanych obiektach zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego.

nadzór i monitoring jakości wody do spożycia na terenie miasta Ruda Śląska

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę wynosi. 131 639*
- *Zaopatrzenie w wodę – ilość rozprowadzanej wody: ok. 15 500 m³/d*
- *Dystrybutor wody przeznaczonej do spożycia: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Pokoju 13, 41-709 Ruda Śląska*

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., mieszczące się w Rudzie Śląskiej przy ul. Pokoju 13, zaopatruje teren miasta Rudy Śląskiej w wodę przeznaczoną do spożycia w całości zakupioną.

Woda rozprowadzana przez sieć wodociągową pochodzi z sieciowych zbiorników wyrównawczych Mikołów (woda podawana jest z ZUW Goczałkowice, ZUW Dzieńkowice, SUW Czaniec) należących do Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach.

Ujęcia te zlokalizowane są poza terenem nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rudzie Śląskiej.

W ramach prowadzonego nadzoru i monitoringu jakości wody do spożycia w **2017r.** na terenie miasta Ruda Śląska pobrano próbki wody do badań, dla których analiza wykonywana była przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach Dział Laboratoryjny, Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gliwicach przy ul. Banacha 2 oraz Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bielsku Białej przy ul. Broniewskiego 21 (tylko w zakresie pestycydów). Każdorazowo po otrzymaniu informacji z działu laboratoryjnego o przekroczeniach parametrów bakteriologicznych, tutejszy Organ wysyłał do WSSE w Katowicach powiadomienie o przekroczeniach mikrobiologicznych w pobranych próbkach wody.

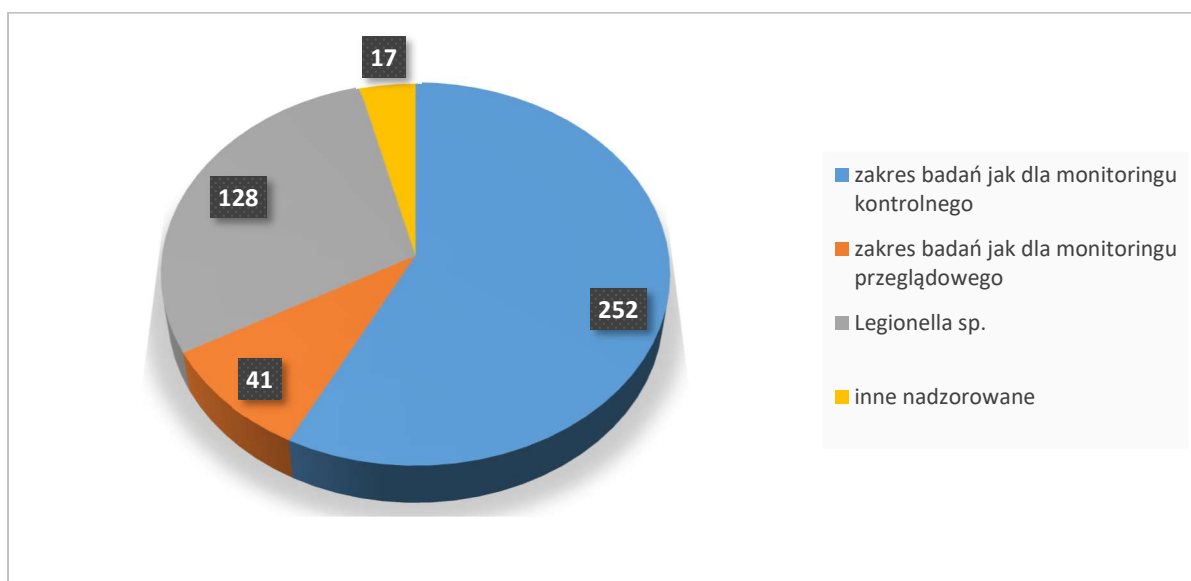
Wszystkie stwierdzone przekroczenia parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych w pobranych próbkach wody były regularnie raportowane do WSSE w Katowicach.

W **2017r.** na bieżąco przeprowadzano analizy jakości wody – wydając orzeczenia o jakości wody do spożycia.

Łącznie dla próbek pobranych od dnia **01.01.2017r.** do **31.12.2017r.** wydano **230** orzeczeń o jakości wody do spożycia, w tym:

- **28** – orzeczeń z brakiem przydatności wody do spożycia,
- **5** – orzeczeń o warunkowej przydatności wody do spożycia,
- **197** – orzeczeń z przydatnością wody do spożycia.

***Wykres 1.** Ilość próbek wody pobranych z terenu miasta Ruda Śląska w **2017** roku w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego i kontroli wewnętrznej.*

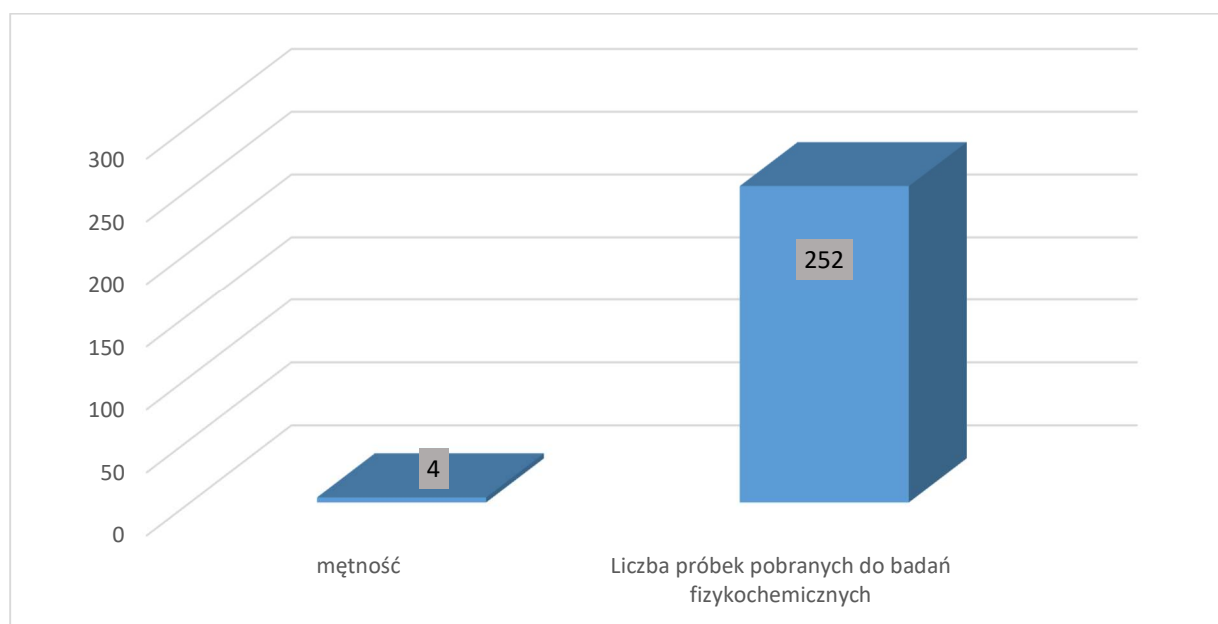

W **2017r.** w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie jak dla monitoringu kontrolnego z sieci wodociągowej pobrano **62** próbki wody do badań laboratoryjnych, z czego przekroczenia stwierdzono w **2** próbkach (mętność).

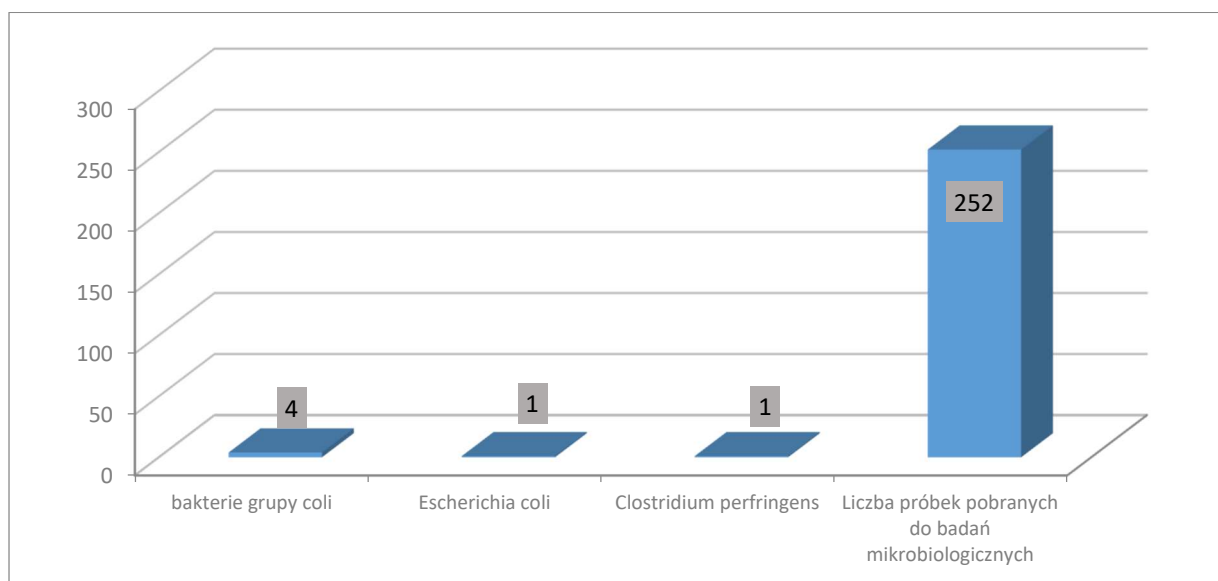
Każdorazowo po stwierdzeniu przekroczeń parametrów fizycznych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rudzie Śląskiej informował pisemnie osoby odpowiedzialne za jakość wody do spożycia i zobowiązywał właścicieli urządzeń do podjęcia stosownych działań, celem poprawy jakości wody i przekazanie pilnej informacji w przedmiocie rozpatrywanej sprawy. We wszystkich przypadkach uzyskano dla sieci miejskiej prawidłowe parametry fizyczne wody. Badania parametrów mikrobiologicznych i chemicznych nie wykazały przekroczeń.

W ramach kontroli wewnętrznej Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej oraz GPW S.A. w Katowicach pobrały **190** próbek wody do badań laboratoryjnych (zaplanowano do poboru **187** próbek). Przekroczenia stwierdzono w **7** próbkach wody, a przekroczone parametry to: mętność (**2** próbki), bakterie grupy coli (**4** próbki), *Escherichia coli* (**1** próbka), *Clostridium perfringens* (**1** próbka).

Wykres 2. Bieżący nadzór sanitarny i kontrola wewnętrzna w zakresie jak dla monitoringu kontrolnego - przekroczenia parametrów fizykochemicznych w **2017** roku.

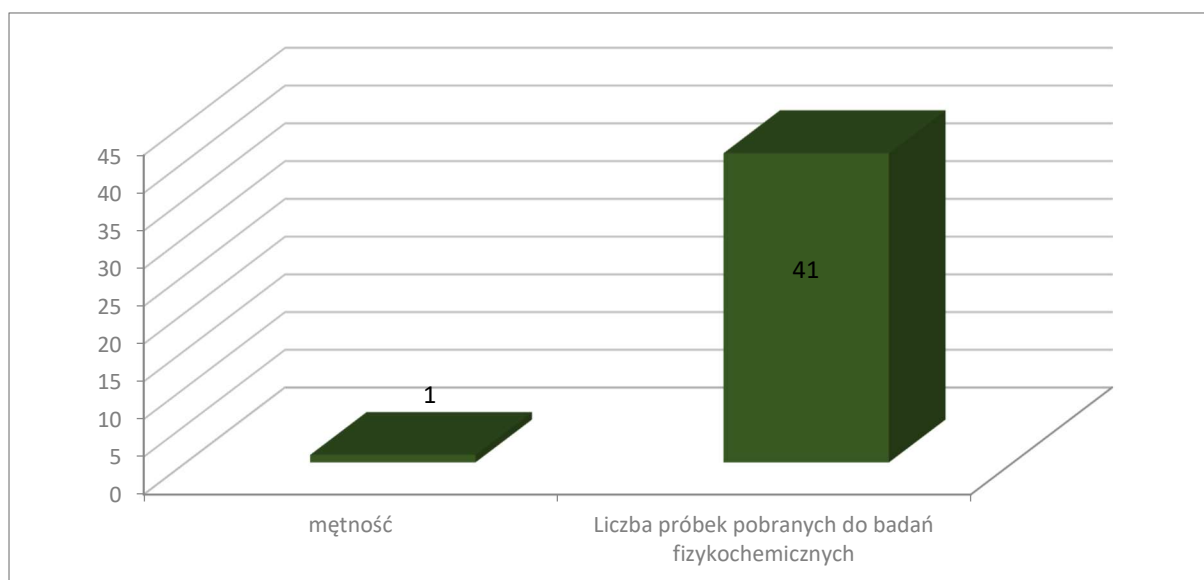
Wykres 3. Bieżący nadzór sanitarny i kontrola wewnętrzna w zakresie jak dla monitoringu kontrolnego - przekroczenia parametrów mikrobiologicznych w 2017 roku.

W 2017r. w 23 próbkach wody pobranych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie jak dla monitoringu przeglądowego z sieci wodociągowej nie odnotowano żadnych przekroczeń.

W ramach kontroli wewnętrznej Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej oraz GPW S.A. w Katowicach pobrały 18 próbek wody do badań laboratoryjnych (zaplanowano do poboru 23 próbki). Przekroczenia stwierdzono w 1 próbce wody, a przekroczony parametr to mętność.

Wykres 4. Bieżący nadzór sanitarny i kontrola wewnętrzna w zakresie jak dla monitoringu przeglądowego - przekroczenia parametrów fizykochemicznych w 2017 roku.

W próbkach wody pobranych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie jak dla monitoringu kontrolnego ze stacji uzdatniania wody – wodociągi zakładowe, znajdujących się na terenie miasta Ruda Śląska stwierdzono w 2 przypadkach przekroczenia parametrów fizykochemicznych: mętności, żelaza i jonu amonowego.

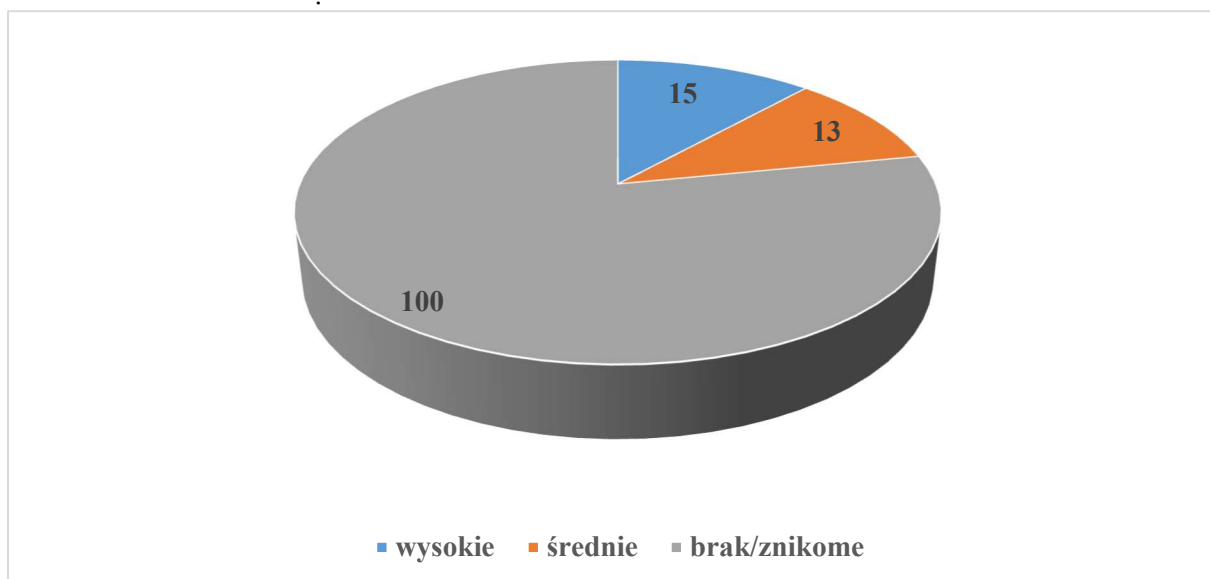
Natomiast dla prób pobranych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie jak dla monitoringu przeglądowego ze stacji uzdatniania wody – wodociągi zakładowe, znajdujących się na terenie miasta Ruda Śląska jednorazowo stwierdzono przekroczenie parametru: chlorki. Przekroczenia fizykochemiczne dotyczyły SUW KWK „Bielszowice”.

Po stwierdzeniu przekroczeń parametrów fizykochemicznych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rudzie Śląskiej poinformował osobę odpowiedzialną za jakość wody do spożycia i zobowiązywał właściciela urządzenia do podjęcia stosownych działań, celem poprawy jakości wody i przekazanie informacji w przedmiocie rozpatrywanej sprawy. W wyniku prowadzonego postępowania uzyskano dla sieci kopalnianej prawidłowe parametry fizykochemiczne wody.

W roku 2017 próbki wody do badań na obecność bakterii *Legionella sp.* w instalacjach wody ciepłej były pobierane z budynków: domów pomocy społecznej, zakładów opieki zdrowotnej zamkniętej – (szpital), obiektów hotelarskich, żłobków, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych.

Łącznie pobrano 128 próbek wody z instalacji wody ciepłej, z czego przekroczenia mikrobiologiczne stwierdzono w 28 próbkach. W związku z powyższym wydano 8 decyzji administracyjnych, w tym 4 z rygorem natychmiastowej wykonalności oraz 2 upomnienia.

Wykres 5. Ocena skażenia próbek wody pobranych z instalacji wody ciepłej w kierunku bakterii *Legionella sp.*

Na podstawie analizy próbek wody pobranych w **2017** roku w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego i kontroli wewnętrznej stwierdza się, iż dla miejskiej sieci wodociągowej próbki kwestionowane stanowią **3,4%** ogółu pobranych próbek.

Natomiast próbki kwestionowane pobrane ze stacji uzdatniania wody stanowią **17,6%** ogółu pobranych próbek. Porównując powyższe dane z rokiem **2016** stwierdza się, iż procent przekroczeń w pobieranych próbkach wody utrzymuje się na stosunkowo stałym poziomie. W przypadku miejskiej sieci wodociągowej uzyskano spadek zanotowanych przekroczeń na poziomie **0,6%**.

PPIS w Rudzie Śląskiej stwierdził **stabilność parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia** rozprowadzanej przez miejską sieć wodociągową oraz wody produkowanej i rozprowadzanej przez SUW.

- w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdowało się:

	od 01.01.2017 r. do 30.08.2017 r.	od 01.09.2017 r. do 31.12.2017 r.
Liczba placówek ogółem	123	116
Żłobki i kluby dziecięce	13	14
Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego	41	40
Szkoły podstawowe	23	26
Gimnazja	10	0
Licea ogólnokształcące	1	1
Zespoły szkół	2	2
Szkoły wyższe	1	1
Placówki opiekuńczo – wychowawcze całodobowe	2	2
Placówki opiekuńczo – wychowawcze wsparcia dziennego	12	12
Młodzieżowe domy kultury	8	8
Placówki wychowania pozaszkolnego	10	10

W roku **2017** skontrolowano **111** obiektów, przeprowadzono łącznie **160** kontroli.

Wydano **35** decyzji administracyjnych oraz **24** decyzje płatnicze.

Teren miasta Ruda Śląska podzielony jest na **12** dzielnic, z których każda posiada własne placówki nauczania i wychowania, w związku z tym, odległości pokonywane przez dzieci i młodzież do szkół nie są znaczne, a komunikacja miejska umożliwia dojazd do placówek bez większych trudności.

➤ *rodzaj przeprowadzonych kontroli*

- zgodnie z planem
- ponadplanowe
- sprawdzające
- interwencyjne
- kontrola akcji wypoczynku

➤ *działalność represyjna*

- liczba unieruchomień obiektów – **0**
- liczba decyzji z rygorem natychmiastowej wykonalności – **0**
- liczba decyzji dotyczących gabinetów profilaktyki zdrowotnej – **1**
- liczba wykonanych decyzji w roku sprawozdawczym – **12**
- liczba załatwionych interwencji – **2**

➤ *wydane decyzje i nałożone mandaty:*

- liczba decyzji administracyjnych – **19**
- liczba decyzji prolongowanych – **16**
- liczba decyzji umarzających – **0**
- liczba nałożonych mandatów – **0**

➤ ***interwencje***

liczba rozpatrzonych interwencji – **2**, które dotyczyły:

- braku zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków do przebiegania się dzieci mających zajęcia wychowania fizycznego na małej sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 40,
- obecności kotów w pomieszczeniach placówki - Szkoły Podstawowej nr 36

➤ ***meble szkolne i przedszkolne***

Wyniki kontroli placówek, w których przeprowadzono badanie dostosowania mebli do wymagań ergonomii, pozwalają stwierdzić, iż oznakowanie mebli szkolnych i przedszkolnych jest prawidłowe, zgodne z normą PN-EN 1729-1:2007, a orientacja kadry pedagogicznej w nowo obowiązujących normach higienicznych jest dobra.

Spośród **274** zmierzonych dzieci przedszkolnych **100%** korzystało z prawidłowych stanowisk. Na podstawie przeprowadzanych kontroli kompleksowych w przedszkolach i szkołach, stwierdza się sukcesywną wymianę stolików i krzeseł na nowe zestawy, a także duże zainteresowanie ze strony kadry pedagogicznej odnośnie prawidłowego rozsadzania dzieci i uczniów. Pomiary wzrostu dzieci przedszkolnych wykonywane są przez wychowawców dwukrotnie w ciągu roku szkolnego, zazwyczaj w miesiącach - wrześniu i styczniu.

➤ ***higieniczna ocena rozkładu zajęć***

Higieniczną ocenę rozkładów zajęć lekcyjnych przeprowadzono łącznie w **3** placówkach, ocenie poddano **42** oddziały. W wyniku oceny nie stwierdzono nieprawidłowości. Rozkłady zajęć lekcyjnych uwzględniały zalecenia w zakresie różnorodności zajęć w każdym dniu oraz wypoczynku między lekcjami.

➤ ***stan techniczny i sanitarny obiektów***

Stan techniczny budynków uważa się jako dobry. Budynki na bieżąco są modernizowane i remontowane.

Na dzień **31.12.2017 r.** na remont lub modernizację oczekują następujące budynki:

- 1 żłobek,
- 5 przedszkoli,
- 7 szkół podstawowych,
- 1 zespół szkolno – przedszkolny,
- 1 młodzieżowy dom kultury

Oceny warunków pobytu dzieci i młodzieży dokonano na podstawie przeprowadzonych kontroli kompleksowych.

Niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń dydaktycznych stwierdzono w **20** placówkach

W celu polepszenia warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania wydano **19** decyzji administracyjnych, a w przypadku **1** placówki zostały wydane zalecenia.

- podsumowanie

W roku sprawozdawczym wydano **19** decyzji administracyjnych zmierzających do poprawy warunków sanitarno-higienicznych i technicznych, a tym samym warunków nauczania w placówkach oświatowo – wychowawczych.

W roku **2017** już **2** z nich zostały wyegzekwowane. Ponadto **10** decyzji prolongowanych z lat ubiegłych i ciężących na placówkach zostało zakończonych i zrealizowanych w całości.

W większości placówek, w miarę posiadanych środków finansowych, wykonywane były drobne prace remontowe związane z bieżącą konserwacją. Powyższe działania mają na celu zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w szkołach.

Ogólny stan sanitarno – higieniczny i techniczny w placówkach oświatowo – wychowawczych w porównaniu z rokiem ubiegłym **uległ nieznacznej poprawie**, a w celu jego dalszej i sukcesywnej poprawie konieczne jest stałe prowadzenie bieżącego nadzoru nad w/w placówkami.

- w zakresie Higieny Pracy

W roku **2017** nadzorem Sekcji Higieny Pracy objęto **291** zakładów pracy, w których zatrudnionych jest **20916** pracowników.

Zdecydowaną większość nadzorowanych zakładów (**75,6%**) stanowiły mikro i małe przedsiębiorstwa, zatrudniające do **50** pracowników.

Największą grupę stanowili pracownicy zatrudnieni w kopalniach węgla kamiennego – **6524** osoby, a także w innych branżach:

- zakłady produkujące artykuły spożywcze – **2908**
- handel hurtowy i detaliczny – **2010**
- podmioty wykonujące działalność leczniczą – **1796**
- produkcja wyrobów metalowych – **1903**

W roku **2017** skontrolowano **108** zakładów pracy, co stanowi **37,1%** ogółu zakładów znajdujących się w ewidencji Sekcji Higieny Pracy PSSE w Rudzie Śląskiej.

Kontrolowano ogólne warunki środowiska pracy, a także przestrzeganie przez pracodawców przepisów prawnych w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, czynników rakotwórczych w środowisku pracy oraz szkodliwych czynników biologicznych.

Pracownicy sekcji przeprowadzili **124** kontrole sanitarne, brali również udział w kontrolach kompleksowych wspólnie z Sekcją Epidemiologii i Sekcją Higieny Komunalnej.

Nieprawidłowości stwierdzono w **32** zakładach, co stanowi **29,6%** ogółu skontrolowanych przedsiębiorstw. W skontrolowanych zakładach pracy stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia – **14** zakładów,
- 2) brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych – **8** zakładów,
- 3) zły stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń – **10** zakładów,
- 4) brak rejestru czynników szkodliwych – **3** zakłady,
- 5) nieaktualne badania lekarskie pracowników – **2** zakłady,
- 6) brak oceny ryzyka zawodowego – **1** zakład

W celu wyeliminowania nieprawidłowości wydano **17** decyzji administracyjnych. Łączna liczba nakazów w wydanych decyzjach wynosiła **62**.

W roku **2017** nie wydano decyzji unieruchamiających stanowisko /oddział/ zakład pracy.

Ogółem w warunkach przekroczenia NDS i NDN czynników szkodliwych dla zdrowia pracowały **2792** osoby, to jest o **403** osoby mniej niż w roku **2016**.

Największa liczba dotyczy przekroczenia NDS pyłów – **2106** osób oraz narażenia na ponadnormatywny hałas – **1518** osób. W części zakładów, w których stwierdzono przekroczenia NDS i N przed rokiem **2017** nadal trwa realizacja decyzji wydanych w poprzednich latach.

W przypadkach, kiedy z przyczyn wynikających z technologii nie jest możliwe obniżenie poziomu ekspozycji na hałas, pracodawcy podejmują działania techniczne i organizacyjne zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne:

- ograniczenie czasu narażenia oraz liczby osób narażonych na hałas przez wprowadzenie zmian w organizacji pracy,
- udostępnienie środków ochrony indywidualnej zapewniających właściwy poziom tłumienia oraz nadzorowanie prawidłowości ich stosowania.

Strefy, w których wielkości charakteryzujące hałas w środowisku pracy przekraczają wartości NDN są oznaczone znakami bezpieczeństwa.

➤ *nadzór nad czynnikami rakotwórczymi*

W ewidencji PSSE w Rudzie Śląskiej w roku **2017** znajdowało się **14** zakładów pracy, w których występuje narażenie na działanie czynników rakotwórczych, z czego w roku sprawozdawczym skontrolowano **4** zakłady.

W skontrolowanych zakładach zatrudnionych było **1046** pracowników w narażeniu na czynniki rakotwórcze: promieniowanie jonizujące, azbest, substancje chemiczne.

Przeprowadzonych zostało **5** kontroli dotyczące spełnienia przez pracodawców obowiązków wynikających z Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. z 2016r. poz. 1117).

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie czynników rakotwórczych/mutagennych.

➤ *nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami*

W ramach prowadzonego nadzoru nad podmiotami wprowadzającymi do obrotu oraz stosującymi substancje i mieszaniny niebezpieczne/stwarzające zagrożenie przeprowadzono **66** kontroli.

Na nadzorowanym terenie znajdowało się **40** podmiotów wprowadzające do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny, z czego zdecydowaną większość (**39** podmiotów) stanowili dystrybutorzy, **1** importer.

Przeprowadzono **12** kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu oraz **54** kontrole w zakresie stosowania substancji i mieszanin chemicznych.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin:

Na nadzorowanym terenie nie odbywa się produkcja ani sprzedaż prekursorów kategorii **2**. Do obrotu wprowadzane są prekursory kategorii **3** (kwas solny, preparaty zawierające aceton i toluen) w hurtowniach materiałów budowlanych.

➤ *nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi*

Ekspozycja na działanie szkodliwych czynników biologicznych należących do **2** i **3** grupy zagrożenia występuje w **63** zakładach, z czego w roku sprawozdawczym skontrolowano **21** zakładów. W skontrolowanych zakładach ogółem na szkodliwe czynniki biologiczne narażonych było **2359** pracowników, z czego **813** osoby na szkodliwe czynniki biologiczne grupy **3**.

W roku **2017** podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w żadnym z zakładów. Na nadzorowanym terenie występują 2 zakłady pracy, w których występuje zamierzone użycie czynnika biologicznego (szczepy wzorcowe: Clostridium perfringens, Escherichia coli, Pseudomonas aeruginosa, Enterococcus faecalis, Citrobacter freundii, podczas kontroli podłoży do oznaczeń mikrobiologicznych wody.; Staphylococcus aureus, Escherichia coli, Pseudomonas aeruginosa, podczas kontroli podłoży do oznaczeń mikrobiologicznych).

➤ *interwencje*

W roku **2017** rozpatrzono **4** interwencje dotyczące:

- nieprzestrzegania zasad BHP,
- złe warunki higieniczno-sanitarne pomieszczeń.

W zakresie nadzorowanym przez Sekcję Higieny Pracy **3** interwencje odnośnie złych warunków higieniczno - sanitarnych się potwierdziły. W przypadku jednej został nałożony mandat w wysokości **200 zł**. Interwencja dotycząca nieprzestrzegania zasad BHP nie potwierdziła się.

postępowanie w sprawach chorób zawodowych

W roku **2017** Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rudzie Śląskiej wydał **18** decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz **97** decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Rozkład postępowań w sprawach chorób zawodowych z lat 2012 - 2016:

2012r.: **93** decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej

164 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej

2013r. : **83** decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej

136 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej

2014r.: **98** decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej

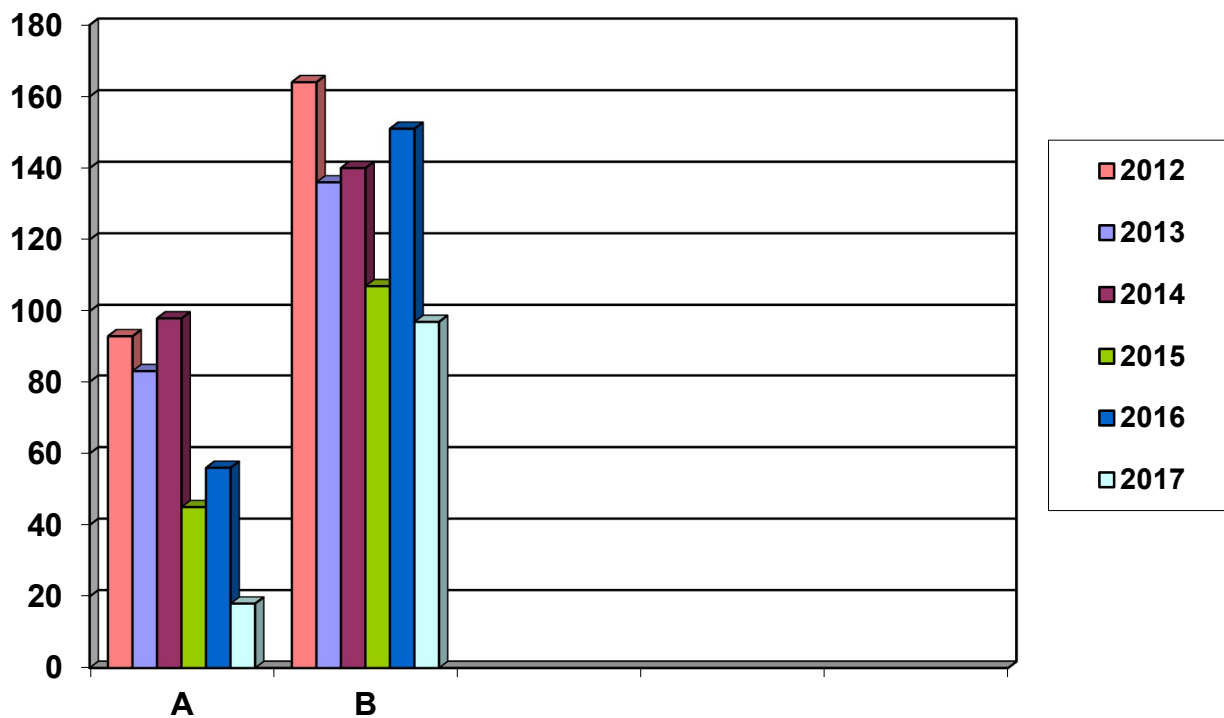
140 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej

2015r.: **45** decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej

107 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej

2016r.: **56** decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej

151 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej

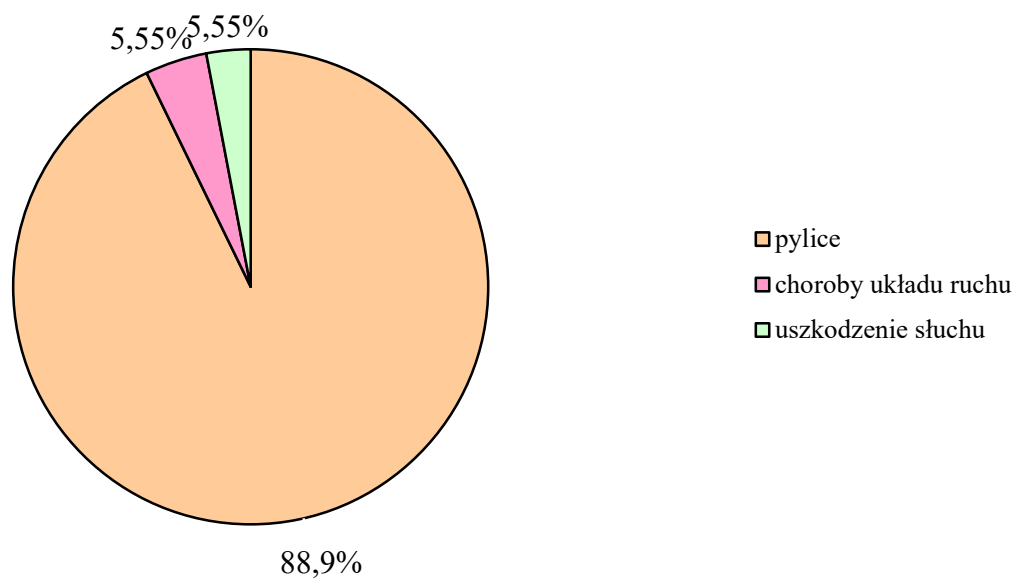

A - Decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej

B - Decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej

Spośród stwierdzonych w roku **2017** chorób zawodowych odnotowano:

- pylice – 16
- przewlekłe choroby układu ruchu wywoływane sposobem wykonywania pracy – 2
- uszkodzenie słuchu – 2

- wnioski

W zakładach pracy objętych nadzorem odnotowuje się, systematyczną poprawę z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, w niektórych jednak w czasie przeprowadzonych kontroli odnotowano uchybienia.

Spadek ilości osób zatrudnionych w warunkach przekroczenia NDS i N czynników szkodliwych dla zdrowia w stosunku do roku **2016** spowodowany został zmniejszeniem liczby zatrudnienia w kopalniach.

Największy odsetek wydanych decyzji stanowiły decyzje nakładające obowiązki w zakresie przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy, usunięcia przekroczeń normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia, poprawy stanu higieniczno – sanitarnego pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń socjalnych, założenia rejestrów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy. Ponadto wydawane decyzje dotyczyły przeprowadzenia badań lekarskich pracowników, dokonania, udokumentowania, uzupełnienia oceny ryzyka zawodowego.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że zakłady pracy na nadzorowanym terenie są systematycznie poddawane unowocześnianiu, wzrasta również świadomość pracodawców w zakresie obowiązującego prawa.

w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych

W roku **2017** na terenie Rudy Śląskiej nie odnotowano sprzedaży środków zastępczych. Nie wpłynęła również żadna interwencja stron na sprzedaż/rozprowadzanie środków zastępczych na terenie Rudy Śląskiej.

Wydano **3** decyzje płatnicze obciążające Strony kosztami przeprowadzonych utylizacji środków zastępczych. Kwota nałożonych decyzji – **97,56 zł.** (2*21,78 zł, 1*54,00zł).

- w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ma na celu zapewnienie na etapie planowania i realizacji inwestycji właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w obiektach, w taki sposób, aby w trakcie ich eksploatacji nie powodowały one zagrożeń i uciążliwości dla zdrowia ludzi.

W roku **2017** przeprowadzono łącznie **65** kontroli, wydano **63** opinii sanitarnych oraz **105** decyzji płatniczych.

W **2017** roku Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

- wydał **1** opinię sanitarną dotyczącą zaopiniowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- wydał **2** opinie dotyczącą uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozach oddziaływania na środowisko,
- wydał **9** opinii sanitarnych, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, tj. o ok. **63 %** mniej niż w roku **2016 r.**,
- wydał **3** opinie sanitarne przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, tj. tyle samo uzgodnień co w **2016 r.**,
- uzgodnił pozytywnie **35** dokumentacji projektowych, tj. ok. **3 %** mniej niż w **2016 r.** (**36** uzgodnień),
- wydał **63** opinie sanitarne dopuszczające do użytkowania obiekty budowlane, tj. ok. **30 %** mniej niż w **2016 r.** (**89** opinii sanitarnych),
- wydał **105** decyzji płatniczych.

W **2017 r.** liczba zajętych stanowisk w związku z działalnością kontrolną prowadzoną w zakresie nadzoru zapobiegawczego wynosiła **65**, co w porównaniu z rokiem **2016**, w którym liczba ta wynosiła **96**, stanowi spadek o ok. **33 %**.

W **2017 r.** łączna liczba zajętych stanowisk w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wynosiła **135**.

Przy zajmowaniu stanowisk w ramach sprawowanego zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zwracano szczególną uwagę na takie zagadnienia jak:

- rodzaj i charakterystyka przedsięwzięcia z uwzględnieniem skali i zasięgu oddziaływania, możliwości kumulowania się oddziaływań zwłaszcza w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej,
- planowane przeznaczenie terenu, w tym oddzielenie stref mieszkaniowych i usługowych od przemysłowych, wyznaczenie terenów pod inwestycje mogące znacząco oddziaływać na środowisko oraz zachowanie stref ochronnych, w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu na jakość i komfort życia mieszkańców,
- gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami, zachowanie standardów emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza ze szczególnym uwzględnieniem zastosowanych rozwiązań chroniących środowisko i zdrowie ludzi,
- prawidłowy układ funkcjonalno-użytkowy pomieszczeń,
- właściwa organizacja prac remontowo-budowlanych oraz odpowiednie warunki higieniczno-sanitarne w miejscach pracy poprzez zastosowanie odpowiednich urządzeń i rozwiązań technicznych.

➤ ***przedsięwzięcia, dla których wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.***

Prezydent Miasta Ruda Śląska zwracał się 9 razy o wydanie opinii co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby o określenie zakresu raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Wydano 9 opinii co do konieczności, bądź braku konieczności przeprowadzenia oceny o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko:

- w 2 przypadkach sprawy dotyczyły budowy lub przebudowy dróg,
- w 2 przypadkach sprawy dotyczyły przebudowy gazociągów,
- w 1 przypadku sprawa dotyczyła budowy stacji paliw płynnych,
- w 1 przypadku sprawa dotyczyła przebudowy sieci kanalizacyjnej,
- w 1 przypadku sprawa dotyczyła modernizacji wodociągu,
- w 1 przypadku sprawa dotyczyła naprawy torów i infrastruktury towarzyszącej,

- w 1 przypadku sprawa dotyczyła wdrożenia technologii dozowania granulatu asfaltowego.

Wydano 3 opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na wniosek Prezydent Miasta Ruda Śląska:

- w 1 przypadku sprawa dotyczyła „Budowy linii galwanicznej na terenie zakładu Euro-Locks Sp. z o.o., zlokalizowanego w Rudzie Śląskiej, w dzielnicy Chebzie przy ul. Pawła, na działkach o numerach: 803/25 i 961/25”;
- w 1 przypadku sprawa dotyczyła rozbudowy Elektrociepłowni Mikołaj w Rudzie Śląskiej o blok energetyczny opalany paliwem alternatywnym na terenie zakładu znajdującego się pod adresem: ul. Szyb Walenty 32, 41-700 Ruda Śląska, na działkach o numerach ewidencyjnych 488 i 484;
- w 1 przypadku sprawa dotyczyła rozbudowy instalacji do produkcji wyrobów mięsnych i wędliniarskich, poprzez montaż nowych urządzeń na terenie NIK-POL Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej przy ulicy Chorzowskiej 58”.

Wśród opiniowanych spraw można wymienić: naprawę torów i infrastruktury towarzyszącej poprzez doprowadzenie niwelety torów do obowiązujących parametrów technicznych linii nr 141 Katowice Ligota – Gliwice i linii nr 164 Chorzów Batory – Ruda Kochłowice; budowę linii galwanicznej na terenie zakładu Euro-Locks Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej Chebzie przy ul. Pawła; rozbudowę Elektrociepłowni Mikołaj w Rudzie Śląskiej o blok energetyczny opalany paliwem alternatywnym na terenie zakładu przy ul. Szyb Walenty 32; budowę obwodnicy drogowej Kochłowic w Rudzie Śląskiej; przebudowę gazociągu DN 500 CN 1,6 MPa realizowanego w ramach zadania pn. „Budowa ronda na skrzyżowaniu ulic Wolności, Magazynowa, Brańskiego” w Rudzie Śląskiej; rozbudowę instalacji do produkcji wyrobów mięsnych i wędliniarskich, poprzez montaż nowych urządzeń na terenie NIK-POL Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej przy ulicy Chorzowskiej 58 oraz wdrożenie technologii dozowania granulatu asfaltowego podczas wytwarzania mieszanki mineralno-asfaltowej w Rudzie Śląskiej przy ul. Kokotek 36.

Przy uzgadnianiu największą uwagę zwracano na: rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia ze szczególnym uwzględnieniem skali i zasięgu oddziaływania, możliwości kumulowania się oddziaływań zwłaszcza w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej oraz zabezpieczenie terenów zabudowy mieszkaniowej i chronionej na podstawie miejscowego

planu zagospodarowania przestrzennego przed niekorzystnym wpływem przedsięwzięć na etapie eksploatacji oraz realizacji inwestycji; gospodarkę wodno – ściekową, gospodarkę odpadami, zachowanie standardów emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza ze szczególnym uwzględnieniem zastosowanych rozwiązań chroniących środowisko i zdrowie ludzi; właściwą organizację prac remontowo – budowlanych oraz odpowiednich urządzeń i rozwiązań technicznych.

➤ *uzgadnianie dokumentacji projektowej*

Uzgadnianie lub opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przedsięwzięć dotyczyło takich obiektów, jak np.: obiekty usługowo-handlowe, żywnościowo-żywnościowe, magazynowe, zakłady kosmetyczno-fryzjerskie i odnowy biologicznej oraz obiekty ochrony zdrowia (przychodnie, pomieszczenia indywidualnej i grupowej praktyki lekarskiej, itp.).

W **2017** największy procent zaopiniowanych inwestycji dotyczył zakładów fryzjersko-kosmetycznych i odnowy biologicznej (**31,4%**), obiektów żywnościowo-żywnościowych (**25,7%**), w dalszej kolejności obiektów usługowo-handlowych (**14,3%**) oraz obiektów ochrony zdrowia (**11,4**).

W **2017** roku liczba uzgodnionych projektów spadła w każdej z kategorii w porównaniu z rokiem 2016. W **2017** r. nie uzgodniono żadnej dokumentacji dotyczącej aptek i punktów aptecznych.

Uzgodnienia dotyczyły:

- **11** – zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, salonów tatuażu, odnowy biologicznej itp.,
- **9** – sklepów spożywczych, mięsnych i monopolowych,
- **5** – punktów gastronomicznych, barów, restauracji, pizzerii, kawiarni,
- **3** – poradni i gabinetów lekarskich,
- **2** – magazynów i hurtowni artykułów spożywczych,
- **1** – sali zabaw dla dzieci,
- **1** – pomieszczenia przeznaczonego na klub seniora,
- **1** – poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- **1** – hali warsztatowej,
- **1** – lokalu użytkowego gry wirtualnej rzeczywistości.

W związku z uzgadnianiem dokumentacji projektowej największym problemem była spora ilość projektów, które nie spełniały wymogów oraz brak aktualnych przepisów prawnych.

➤ *obiekty dopuszczone do użytkowania*

Wraz z pracownikami nadzoru bieżącego uczestniczono w **65** kontrolach. **63** kontrole wiązały się z dopuszczeniem obiektów do użytkowania, a następnie wydaniem opinii (dwie opinie wydane zostały w oparciu o kontrole z **2016** roku). Przedmiotem wydania opinii były następujące obiekty dopuszczone do użytkowania:

- **15** opinii dotyczyło sklepów spożywczych, piekarniczo-cukierniczych, monopolowych oraz mięsnych,
- **14** opinii dotyczyło zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, salonów tatuażu, odnowy biologicznej i obiektów rehabilitacji,
- **10** opinii dotyczyło punktów gastronomicznych, barów, restauracji, pizzerii, kawiarni,
- **4** opinie dotyczyły gabinetów lekarskich i przychodni,
- **3** opinie dotyczyły magazynów/ hurtowni spożywczych,
- **2** opinie dotyczyły żłobków,
- **2** opinie dotyczyły pomieszczeń magazynowych,
- **1** opinia dotyczyła zakładu produkcji spożywczej,
- **1** opinia dotyczyła domu dziennego pobytu dla osób starszych,
- **1** opinia dotyczyła pomieszczeń pracowni RTG,
- **1** opinia dotyczyła pomieszczeń przeznaczonych na poradnię psychologiczno - pedagogiczną,
- **1** opinia dotyczyła sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej,
- **1** opinia dotyczyła kostnicy z funkcjami uzupełniającymi,
- **1** opinia dotyczyła pokoi gościnnych,
- **1** opinia dotyczyła budynku magazynowo - produkcyjnego wraz z pomieszczeniami biurowymi i socjalnymi,
- **1** opinia dotyczyła lokalu użytkowego - gry wirtualnej rzeczywistości,
- **1** opinia dotyczyła sali zabaw dla dzieci,
- **1** opinia dotyczyła zaplecza socjalnego zakładu produkcyjnego,
- **1** opinia dotyczyła budynku zaplecza szatniowo-sanitarnego przy boisku lekkoatletycznym,
- **1** opinia dotyczyła rozbudowy budynku usługowego o część biurową.

W związku z odbiorami obiektów największym problemem było słabe przygotowanie obiektów do odbioru, co wiązało się z koniecznością dokonania kolejnej kontroli. W 2017 r. najslabiej przygotowane do odbioru były: magazyn piwa, kawiarenka, magazyn przemysłowy oraz salon fryzjerski.

Ważnymi obiektami powstałymi na terenie miasta Ruda Śląska w 2017 roku były: budynek magazynowo-produkcyjny wraz z pomieszczeniami biurowymi i socjalnymi, zagospodarowaniem terenu oraz z infrastrukturą techniczną przy ulicy Szyb Walenty, na nieruchomości o oznaczeniu geodezyjnym: 658/453, 660/458, 465, 471, 466, 1048/487, 475, 1046/493, 500; „Pozytywny” Żłobek przy ul. Zgrzebnioka 6; sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej nr 14 przy ul. Głównej 40; studio kosmetyczne – Studio „Obsession” przy ul. Pocztovej 7; lokal użytkowy - gry wirtualnej rzeczywistości KA-SYSTEM przy ul. 1-go Maja 282B; specjalistyczne gabinety lekarskie przy ul. Gen. Hallera 83; pracownia RTG przy ul. Szpaków 33; gabinet stomatologiczny przy ul. 1 Maja dz. nr 3949/7 (ul. Majowa 7); kostnica wraz z funkcjami uzupełniającymi przy ul. Piłsudskiego; budynek handlowo-usługowego wraz z infrastrukturą w rejonie ul. Gwareckiej i W. Korfanteo oraz restauracja KFC w budynku pawilonu wielofunkcyjnego Shell na terenie MOP II Halemba przy autostradzie A4 (al. Piastów Śląskich 11).

- wnioski

W 2017 r. zaobserwowano, iż dokonano mniej odbiorów niż w roku 2016. W 2017 roku do użytkowania dopuszczonych zostało 63 obiekty, a roku 2016 - 91 obiektów. Nieznacznie zmalała ilość dokumentacji projektowych uzgodnionych w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych z 36 projektów w roku 2016 do 35 projektów w roku 2017.

- w zakresie działalności oświatowo - zdrowotnej

Informacja dotycząca realizacji interwencji programowych i nieprogramowych na terenie miasta Ruda Śląska

➤ *interwencje programowe krajowe realizowane w 2017 roku.*

1. „*Trzymaj Formę!*” – program promujący zasady aktywnego stylu życia i prawidłowo zbilansowanej diety. Adresowany do dzieci i młodzieży oraz rodziców i opiekunów. Realizowany w szkołach podstawowych (klasy IV – VI) i gimnazjach;
2. „*Czyste Powietrze Wokół Nas*” – program przedszkolnej edukacji antytytoniowej;
3. „*Bieg po zdrowie*” – program edukacji tytoniowej dla uczniów klas IV szkoły podstawowej.
4. „*ARS – czyli jak dbać o miłość ?*” – program profilaktyki uzależnień adresowany do młodzieży szkół ponadgimnazjalnych oraz rodziców i opiekunów;
5. „*Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce*” – program profilaktyki tytoniowej adresowany do ogółu społeczeństwa;
6. „*Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV*” – program adresowany do ogółu społeczeństwa;
7. „*Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych*” – program adresowany do ogółu społeczeństwa.

➤ *interwencje programowe wojewódzkie realizowane w 2017 roku.*

1. „*Żywienie na wagę zdrowia – moduł Klub Zdrowego Przedszkolaka*” – program adresowany do dzieci przedszkolnych;
2. „*Znamię! Znam je?*” – program profilaktyki raka skóry – czerniaka, który adresowany jest do młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej;
3. „*Podstępne WZW*” – program profilaktyki Wirusowego Zapalenia Wątroby, który realizowany jest w szkołach ponadgimnazjalnych;

4. „*Smak życia, czyli debata o dopalaczach*” – program profilaktyczny dotyczący dopalaczy, który adresowany jest do uczniów szkół gimnazjalnych.
5. „*Wybierz życie – pierwszy krok*” – program profilaktyki raka szyjki macicy skierowany do uczniów klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych.

➤ ***interwencje nieprogramowe realizowane w 2017 roku.***

1. „*Światowy Dzień Bez Tytoniu*” – akcja skierowana do młodzieży oraz osób dorosłych;
2. „*Światowy Dzień Rzucania Palenia*” – akcja skierowana do młodzieży oraz osób dorosłych;
3. Monitoring aktualnej sytuacji w zakresie realizacji ustawy „O ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych”;
4. „*Światowy Dzień Zdrowia*” – akcja skierowana do ogółu społeczeństwa;
5. „*Światowy Dzień AIDS*” – akcja skierowana do ogółu społeczeństwa;
6. Akcja „*Brązowo, ale czy zdrowo*” – akcja skierowana do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych;
7. „*Bezpieczne grzybobranie*” – akcja informacyjna dla ogółu społeczeństwa.
8. Kampania społeczna „*Zaszczep w sobie chęć szczepienia*” – skierowana do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w wieku 0-3 i przedszkolnym, studentów uczelni wyższych, osób starszych, a także osób podróżujących;
9. Akcja „*Dopalacze – wypalacze, groźne narkotyki*” – skierowana do młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, rodziców, kadry pedagogicznej oraz ogółu społeczeństwa;
10. „*Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach*” – akcja skierowana do ogółu społeczeństwa;
11. „*Profilaktyka grypy*” – akcja skierowana do ogółu społeczeństwa.

➤ *przedsięwzięcia ponadplanowe realizowane w 2017 roku.*

1. *„Profilaktyka nowotworów”* - działania adresowane do kobiet, młodzieży i osób dorosłych. W tym współpraca z Fundacją „Godula - Hope” i organizacja warsztatów dla uczennic klas gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych dotyczących profilaktyki raka szyjki macicy i raka piersi.
2. *„Bezpieczne Ferie”* - akcja skierowana do dzieci, młodzieży, osób dorosłych oraz organizatorów wypoczynku;
3. *„Bezpieczne Wakacje”* - akcja skierowana do dzieci, młodzieży, osób dorosłych oraz organizatorów wypoczynku;
4. Współorganizacja z Domem Kultury w Bielszowicach oraz Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji w Rudzie Śląskiej konkursu plastycznego pn. *„Wodne opowieści”*;
5. Organizacja Międzyszkolnego konkursu wiedzy o HIV/AIDS.
6. *Projekt „HIV/AIDS – wiem, nie boję się, toleruję!”* – projekt skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych.
7. Współorganizacja z Miejską Biblioteką Publiczną w Rudzie Śląskiej imprezy pn. *„Dama w Bibliotece”* – impreza z okazji Dnia Kobiet;
8. *Profilaktyka boreliozy i innych chorób odkleszczowych* – pogadanki dla dzieci i młodzieży;
9. *Profilaktyka Wirusowego Zapalenia Wątroby typu A* – pogadanki dla dzieci i młodzieży;
10. *Profilaktyka zakażeń krwiopochodnych* - prelekcje dla uczennic klas techników i szkoły branżowej na temat bezpieczeństwa w gabinetach kosmetycznych, fryzjerskich i odnowy biologicznej”.

- podsumowanie

W roku 2017 zaplanowano 29 wizytacji w placówkach oświatowych. Wykonano 33 wizytacje oceniające realizację programów edukacyjnych.

dokonano:

- 4 ocen realizacji programu „Czyste Powietrze Wokół Nas”,
- 5 ocen realizacji programu „Trzymaj Formę!”,
- 4 ocen realizacji programu „Podstępne WZW”,
- 5 ocen programu „Znamię! Znam je?”,
- 1 oceny programu „Wybierz, życie – pierwszy krok”,
- 5 ocen realizacji programu „ARS - czyli jak dbać o miłość?”
- 5 ocen realizacji programu „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”,
- 4 ocen realizacji programu „Klub Zdrowego Przedszkolaka”.

W trakcie 42 porad omówiono strategię działań i sposoby realizacji interwencji programowych i nieprogramowych, a także wdrażano programy i udzielano poradnictwa metodycznego.

W 2017 roku kontynuowana była współpraca z placówkami ochrony zdrowia, nauczania i wychowania, fundacjami, stowarzyszeniami, instytucjami pożytku publicznego oraz instytucjami miejskimi w zakresie realizacji programów i akcji nieprogramowych, udziału w kampaniach, nowych projektach, a także masowych imprezach organizowanych i inicjowanych przez PSSE.

Placówki oświatowe i ochrony zdrowia prowadziły szeroką działalność oświatową na swoim terenie we współpracy z PSSE, a informacje z działań były przesyłane do PSSE. Placówki oświatowe aktywnie uczestniczyły w realizacji interwencji programowych i nieprogramowych wdrażanych przez PSSE.

Podsumowanie końcowe

Na podstawie analizy wyżej przedstawionych danych oraz posiadanej dokumentacji z prowadzonego nadzoru stwierdza się, że stan sanitarno-techniczny obiektów nadzorowanych **nie uległ w 2017r. pogorszeniu.**

Podczas prowadzonego nadzoru nad obiektami zauważono, że obiekty systematycznie są modernizowane i podwyższany jest standard wykonywanych usług.

W wielu przypadkach stan techniczny obiektów jest na bardzo wysokim poziomie, a stan sanitarny obiektów można zaliczyć jako zadawalający.

Zauważono również, że znacznie wzrosła świadomość właścicieli obiektów jak i personelu m.in. z zakresu obowiązującego prawa, prowadzonej dokumentacji obiektu. Wzrasta również świadomość producentów żywności, a co za tym idzie poprawa jakości produkowanych środków spożywczych.

Obserwowana poprawa stanu sanitarnego obiektów żywnościowych następuje dzięki coraz większej świadomości przedsiębiorców sektora spożywczego w zakresie obowiązujących wymagań oraz wdrażaniu i stosowaniu zasad dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej, a także dzięki wdrażaniu systemu HACCP.

W roku **2017** prowadzone były liczne działania oświatowe mające na celu szeroko pojętą edukację zdrowotną wśród mieszkańców naszego miasta.

